1279

WEEKBLAD. — 25e JAARG. — 48 BLZ. — 18 OCTOBER 1962.
BELGIË : 10 FRANK. — NEDERLAND : ABONNEES : 65 CENT.

ROBBEDOES

EEN NIEUW EN SPANNEND AVONTUUR! EEN NAAM DIE DOET BEVEN!

KAPITEIN

MORGAN !

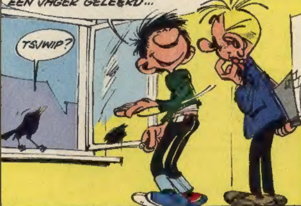
IN DIT NUMMER

Guust FLATER

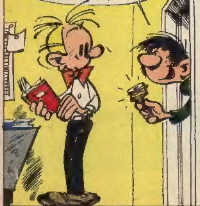
door Franquin en Jidéhem

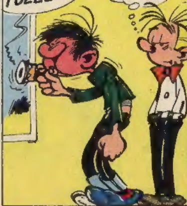
HET LOKFLUITJE

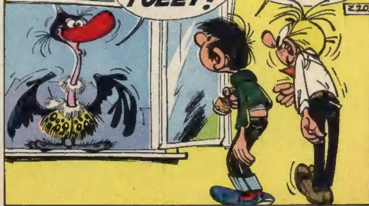

Uitbreiden

Ik lever u in deze brief geen kritiek, want uw blad is goed, **beter, HET BEST**. Waarom zou ik het slecht vinden en de tekenaars becritiseren! Nu moet u niet denken dat ik alle mensen die op uw blad kritiek uitoefenen niet leuk vind. O nee, verre van daar. Naar mijn mening mag ieder zijn eigen kritiek op iets hebben. Maar als die kritiek beledigend is en brutaal, voor u en uw medewerkers, dan zou ik toch wel de beleefdheid willen hebben die voor me te houden. Verder wil ik u zeggen dat de micro-boekjes erg goed zijn. En kan de rubriek « Beste Robbedoes » niet uitgebreid worden? Ik lees ze altijd met genoegen.

Nog een verzoekje. Ik heb circa 230 filmsterrenplaatjes. Deze wil ik ruilen tegen een Connyplaat (3:1). Als je hier belangstelling voor hebt, schrijf me dan even een briefje. Ik heb o.a. Lana Turner, Shelly Winters, Marlene Dietrich, Maureen O'Hara, Pier Angeli, Ester Williams en nog vele andere vrouwspersonen. Ook wil ik graag met Marijke Dijkstra en Carla Groenendijk corresponderen. (Helaas kon ik door een vlek hun adres niet meer lezen.)

Mijn hobby's: lezen, schaken, zwemmen, schaatsen en filmsterren sparen.

Marianne KROMME,
de Genestetstraat 12,
Capelle aan de IJssel.

Corresponderen

Ik vind uw blad prachtig, maar daar wil ik het nu niet over hebben. Ik zou graag corresponderen met Belgische jongelui.

Mijn hobby's zijn: postzegels verzamelen en kamperen. Ik ben zestien jaar oud.

Sjef MIKKENIE,
Beatrixstraat 97,
Nieuwenhagen, Nederland.

Micro-macro

Reeds enige weken bezit Robbedoes een Macro-Bibliotheek die, evenals de Micro-Bibliotheek, geweldig is. Maar is het niet mogelijk om, als dit macro-verhaal afgelopen is, op dit vel een ander verhaal af te drukken van één van de eerste boeken die in Robbedoes is verschenen? En kunnen er niet meer van deze losse bladen verschijnen, zoals bv. Johan, Lucky Luke, enz., zodat ieder verhaal te ontbinden is? Dan kunnen we uit één Robbedoes een heel stel losse verhalen binden, net als de Macro. Verder wil ik ook nog even in 't midden brengen dat Robbedoes nog steeds geweldig is en nog steeds beter wordt. Tenslotte nog een vraag: Waarom koopt die Dehaene uit nummer 1271 geen sportblad en al die lezers die daar van houden met hem? Ik las ook de advertentie van ene Hektor Leemans die zich aanmeldde als tekenaar voor Robbedoes. Wat een grapjas.

Zo, dat was het dan. Wachtende op antwoord in Robbedoes hoop ik dat deze brief geplaatst wordt.

H. HUMEGO.

Ruilen

Ik heb het volgende: ± 80 speldjes, een bijna complete postzegelverzameling vanaf 1940 van Ned.; 40 voetbalfoto's met handtekening van de beste Ned. voetballers; 600 suikerzakjes; 100 lucifersmerken; een paar honderd auto- en vliegtuigplaatjes; 10 juniorboekjes; 20 classics; 15 pockets en 24 albums. Dit alles wil ik ruilen voor de volgende L. Lukes: D. D. Goudmijn, Rodeo, Arizona, In het Wilde Westen, Tegen Pat Poker, Vogelvrij, Bootrace op de M. en In het Spoor van de Daltons. Ik wil ook wel 3 van mijn albums ruilen tegen 2 L. Lukes.

Brieven richten aan Leo VAN NIMWEGEN, Voorstraat 40, Sommelsdijk (Z. H.).

★

Wie wil ruilen? De boeken van Buck Danny vanaf « De Jappen vallen aan » tot en met « Een Vliegtuig wordt vermist ». Als je schrijft naar Paul AKKERMANS, Boerhaavestraat 50, Antwerpen, zal hij je de voorwaarden laten weten.

★

Raphael VERPLANCKE, Julius Hooglaan 89, Sint Kruis, Brugge, wil een aantal punten en autoplaatjes ruilen voor albums van de Robbedoeshelden.

★

Ik wil graag het album « De Dwerg in het Rotswoud » van Johan en Pirrewiet. Wie kan mij dit leveren? Gaarne opgave met prijs aan Jan VERBEEK, van Loonstraat 147, Leeuwarden.

★

Onlangs heb ik ook een ruilbericht in Robbedoes gezet en ik heb daar een kaartje op gekregen van Peter Swart. Hij deed me een ander voorstel, ik ging er mee accoord, schreef een kaartje terug, maar heb sindsdien niets meer gehoord. Daarom heb ik nu een ander ruilbericht. Ik heb een aantal oude Robbedoezen en die wil ik wel ruilen voor andere boeken. De Robbedoezen hebben de nummers 1001 tot en met 1015. Ik zou graag in ruil hebben: « De Jappen vallen aan » van Buck Danny.

Walter VAN SANTVLIET,
Kroonstraat 100, Borgerhout.

ADRESSEN VAN VLIEGTUIGFABRIEKEN

Hieronder volgt de vierde aflevering van onze adreslijst van vliegtuigfabrieken. Als je deze lijstjes uitknipt en opspaart, heb je na verloop van tijd de adressen van alle vliegtuigfabrieken ter wereld, zodat je naar hartelust foto's kunt aanvragen.

NOORWEGEN

Hönningstad, Post Box 20, Fornebu, bij Oslo.

FILIPPIJNSE REPUBLIEK

Institute of Science and Technology, Herran Street, Manilla.

POLEN

De Poolse vliegtuigindustrie is genationaliseerd en wordt vertegenwoordigd door de **Zjednoczenie Premyslu Lotniczego.**

PORTUGAL

Oficinas Gerais de Material Aeronautica, Alverca do Ribatelo.

U.R.S.S.

Ook de Russische vliegtuigindustrie wordt gecontroleerd door de staat. We kunnen daarom alleen de namen van de verschillende merken (of ontwerpers) geven.

Oleg Konstantinovich Antonov (ontwerper van de AN-2).
Sergei Vladimirovich Il'Yushin (ontwerper van de IL-28, de U-IL-28 Trainer, de IL-20, de IL-14, de IL-12 en de IL-10 SHTURMOVIK N. I. KAMOV.
Mig (Artem Mikoyan en Mikhail Gurevich).
A. N. Tupolev (ontwerper van de TUG-75, de TU-4, enz.).
A. S. Yakovley (ontwerper van de YaK).

SPANJE

Aerotechnica, Carrera de San Jeronimo 40, Madrid.
Aisa, Alcala 10, Madrid.
Casa, Calle Rey Francisco 4, Madrid.
Dornier, Cde. Penalver 92, Madrid.
Hispano, Avenida José Antonio 7, Madrid.

ZWEDEN

Saab (Aircraft Company), Linköping.

ZWITSERLAND

FFA, Alten-Rhein bei Rorschach.
Pilatus, Stans, bij Lucerne.

TURKIJE

M.K.E.K., Genel Müdürlük, Ankara.

U.S.A.

Aero, P. O. Box 118, Bethany, Oklahoma.
Aerocar, Longview Airport, Wash.
Aeronca, Middletown Municipal Airport, Ohio.
American Helicopter, 1800, Rosecrans Avenue, Manhattan Beach, California.
Baumann, 5.514, Satsuma Street, North Hollywood, California.
Bee, 1.536, Missouri Street, San Diego 9, California.
Beechcraft, East Central Avenue, Wichita, Kansas.
Bell, P. O. Box 1, Buffalo 5, N. Y.
Boeing, Seattje 14, Washington.
Cessna, Wichita, Kansas.
Champion, Holman Field, St. Paul, Minnesota.

Sjouwer, neem even mijn bagage, a.u.b.

NIEUW!

In de bagagekoffer de twee valiezen waarvan er een opengaat!

Nr 238 - JAGUAR Mk. 10 -
Verkrijgbaar in hemelsblauw of rood

uit de koffer van de Jaguar Mk. 10.
Die prachtige limousine is het jongste CORGY TOYS model dat verschenen is.
Zeer fijn gedetailleerd, gevatte stenen als koplampen.
- openslaande motorkap die de motor en zijn carburators toont
- openslaande bagagekoffer met twee mini-valiezen en vanzelfsprekend met vering, stuur, zetels en ruiten!

Te koop in alle betere zaken.

CORGI TOYS
IEDERE MAAND EEN NIEUWIGHEID!

Exclusieve agenten: Jouets EISENMANN, Maurice Lemonnierlaan, 20 - Brussel

REPORTERSKAART

Nr. [redacted]

Afgeleverd aan R. BRUYNSEELS
wonende IJSPERSTE...
355, LIER

die een reportage geschreven heeft, welke verschenen is in ... Nr. 1279 van 18/10/1962

Handtekening v. d. houder:

Foto

DAMES DOEN OOK AAN WIELRENNEN !

Yvonne Reynders, een Vlaamse kampioene.

5 augustus werd de « Grote Prijs » van Louisa Smits voor dames verreden. Veertien rensters verschenen aan de start. Slechts vier van hen zouden op een goede wedstrijd mogen terugblikken ; want de andere tien werden verschillende keren gelapt op de 35 ronden (63 km). In de 18e ronde ontsnapte Rosa Sels die na een korte jacht door wereldkampioene Yvonne Reynders, Louisa Smits en Marie-Thérèse Naessens werd ingelopen. In de eindsprint wist Yvonne Reynders haar rivalen te verslaan.

Andere wedstrijden

Deze wielrennende dames hebben ook hun wereldkampioenschap. De Britse Beryl Burton, die onze Yvonne in 1960 haar twee titels afhandig had gemaakt, leed nu een dubbele nederlaag tegen... Yvonne Reynders, die hiermee haar weg- en achtervolgingstitel heroverde. Vier wereldtitels in drie jaar ! Er zijn niet veel wielrenners die zich op zo'n erelijst kunnen beroemen.

En de andere Belgische dames ?

M. Naessens kwam in 1960 dertig meter te kort om wereldkampioene achtervolging te worden. Ook R. Sels greep net naast de wereldtitel, die zij aan Beryl Burton moest laten. Annie Vermeiren was gelukkiger en besliste in 1960 de strijd om de Belgische wegtitel, na het hevige duel tussen Y. Reynders en M. T. Naessens, in haar voordeel. Ze heeft maar tot 1962 van deze titel plezier gehad, want dit jaar is hij haar opnieuw ontfutseld door haar vriendin Yvonne. Op de piste verdeelden Y. Reynders en M. T. Naessens zusterlijk de Belgische snelheid- en achtervolgingstitels.

Ieder jaar worden er in België zo'n veertigtal wielerwedstrijden voor dames georganiseerd. Er verschijnen gemiddeld veertig rensters aan de start. Pas als de kampioenschappen naderen, oefenen ze zich op de baan. Wielerwedstrijden voor dames lokken veel... mannelijke toeschouwers. Er zijn in dit land twee soorten rensters. De ene categorie doet aan alle wedstrijden mee, de andere soort stapt alleen op de fiets als de wedstrijd georganiseerd wordt door de buurtvereniging. Van de eerste soort, de echte, zijn er zo'n stuk of dertig, het aantal gelegenheidsrensters is aan sterke schommelingen onderhevig.

Al voor ze de finish passeert, steekt Yvonne triomfantelijk haar arm op !

Bloemen voor de gelukkige winnares. Maar je went aan alles.

De Belgische selektie voor de wereldkampioenschappen 1962

Op de weg : 1) Yvonne Reynders ; 2) Marie-Thérèse Naessens ; 3) Louisa Smits ; 4) Liliane Cleiren ; 5) Simone Hellegeest ; 6) Marie-Rose Gaillard. Invalster : Rosa Sels.

Op de piste : 1) Snelheid : Louisa Smits ; 2) Achtervolging : Yvonne Reynders en Marie-Thérèse Naessens.

Roger BRUYNSEELS.

OPERATIE ASTRATOM...

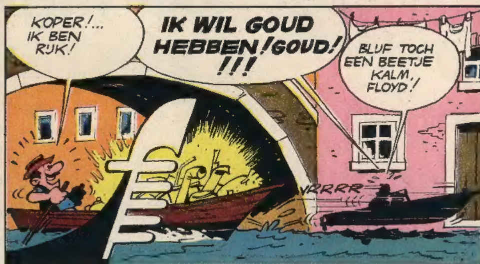

de MAN met de GOUDEN HANDEN

EEN AVONTUUR VAN
THEO EN PIETERJAN
DOOR P. DELPÈGE EN A. RAYMOND.

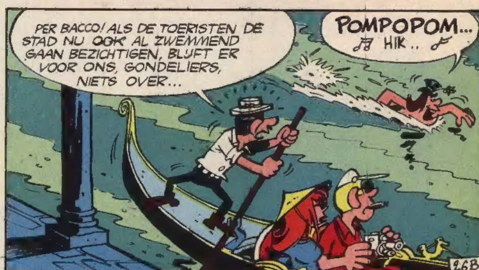
Het huis vanwaar de vergeten onderaardse gang vertrekt, is een politiebureau geworden. Om er binnen te dringen wil Floyd zich laten arresteren, maar de agent denkt dat hij grapjes maakt.

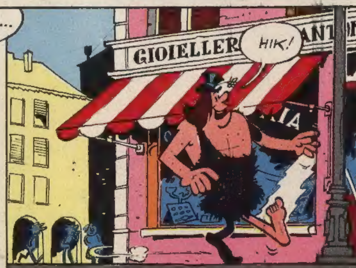

DE HAND VAN DE REUS SLUIT ZICH OM EEN LANTAARNPAAL... DIT GEBAAR ZAL DE DOGENSTAD OP ZIJN KOP ZETTEN...

Wordt vervolgd

VRAAG MAAR... SNUFFELTJE ANTWOORDT VAAK!

HET OOG VAN DE TANKS ZIET 'S NACHTS

Hadden de Amerikaanse tanks in de laatste wereldoorlog werkelijk infrarode koplampen waarmee ze 's nachts konden zien zonder zelf gezien te worden? Kunt u me de werking ervan uitleggen en zeggen hoe ik die zelf kan maken? (Jean Warichet, Luik.)

Zo'n inrichting kun je zelf niet maken. Maar het principe waar zij op steunt is makkelijk te begrijpen. Warmte is een onzichtbare uitstraling die infrarood wordt genoemd. Een kolenkachel, een broodrooster en de zon zenden infrarode stralen uit. Overigens is de foto-electrische cel in staat om infrarode stralen die ze opvangt in electrische energie om te zetten. Als we nu zo'n cel in de nabijheid van een radiator brengen, zal deze op die warmte reageren door electrische stroom te produceren. Hoe hoger de temperatuur, hoe meer electriciteit er ontstaat.

De inrichting die in tanks wordt gebruikt en ook in sommige hypermoderne geweren, is een soort van kijker die een infrarode straal voor zich uit werpt. Daar deze straal totaal onzichtbaar is, zal de vijand niet het flauwste vermoeden hebben dat hij in de gaten wordt gehouden. Die straal treft de vijand (een andere tank, een infanterist, enz.), weerkaatst en keert naar de kijker terug. In die kijker zit niet één enkele cel, maar een gevoelige plaat die uit een heel groot aantal foto-electrische cellen bestaat. De infrarode stralen gaan door een objectief heen en komen op de gevoelige plaat neer, waar ze een infrarood beeld vormen, dat onzichtbaar is, een « warmtebeeld ». Elk punt van de plaat ontvangt meer of minder warmte. Het gezicht van de vijand zal bijvoorbeeld meer warmte hebben weerkaatst dan zijn kleren. Dan zal het bovenste gedeelte van de plaat sterker verhit worden dan het onderste. Boven achter de plaat zullen de cellen reageren door electriciteit te projecteren op een tweede plaat die met een lichtgevende stof is bedekt zoals een lichtgevend scherm. Op dit scherm nu verschijnt het zichtbare beeld van de vijand.

ZEVEN STRIKVRAGEN AAN SNUFFELTJE

Ik heb u enkele strikvraagjes te stellen. (Michel de Poortere, Dendermonde.)

Kan ik zelf een gelijkrichter van koperoxyde maken? Ik wou vooral weten hoe groot de schijfjes moeten zijn en hoe het oxyde erop blijft en hoeveel schijfjes er nodig zijn.

Het aantal schijfjes en de grootte hangen van de stroom af en van de gewenste intensiteit. Het oxyde wordt voortgebracht door rechtstreeks de schijven te oxyderen.

Kun je een klos van Ruhmkorff zelf fabriceren?

Probeer een oude ontstekingsspoel van een auto te bemachtigen.

Is een motor 4.50 - 10 volt gelijkstroom zo te wijzigen dat hij ook op wisselstroom kan lopen?

Nee, een gelijkstroommotor werkt niet op wisselstroom, behalve in enkele gevallen.

Statische electriciteit, wissel- en gelijkstroom

Kunt u me het verschil uitleggen tussen statische electriciteit, gelijk- en wisselstroom?

Statische electriciteit : electrische lading in een lichaam dat volkomen van andere lichamen is geisoleerd. - *Gelijkstroom :* electriciteit die aldoor

EEN ANTWOORD AAN:

Jan de Bast,

VILVOORDE

SPROOKJE IN DE HEMEL VAN SATURNUS

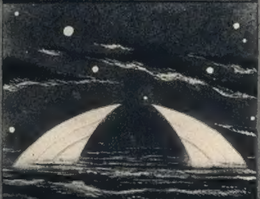
HOEVEEL RINGEN HEEFT SATURNUS EN WAARUIT BESTAAN ZE? HOE ZIET DE RING ERUIT VAN SATURNUS ZELF AF GEZIEN?

* WE HEBBEN DEZE VRAAG AL TEN DELE BEANTWOORD, MAAR HERHALEN 'T NOG EENS: DEZE RING BESTAAT WAARSCHIJNLIJK UIT EEN MASSA STEENTJES, MINIATUUR SATELLIETJES. HET BINNENSTE DEEL DRAAIT IN ONGEVEER 4 UUR OM SATURNUS, HET BUITENSTE IN 14 UUR. DIKTE: 15 - 20 KM (?)

HIER ZIE JE HOE DE RINGEN ER ONGEVEER UITZIEN, 'S AVONDS IN DE VOLLE ZOMER OP SATURNUS. TIEN MANEN KUNNEN SOMS DE HEMEL VAN DIE SPROOKJESWERELD VERLICHTEN.

DE BEKNOTTE RING BIJ HET NADEREN VAN DE "HERFST" (OM MIDDERNACHT).

A. DE ZON, HEEL KLEIN, VAN SATURNUS AF GEZIEN, WORDT IN DE LENTE EN HERFST OVERSCHADUWD DOOR DE RING, DIE OP DE SNEE GEZIEN ZO DUN ALS EEN MES IS. B. DE ZILVEREN PIJL STELT SATURNUS VOOR GEZIEN VAN EEN VAN ZIJN GROOTSTE SATELLIETEN, TITAN. (LINKERPLAATJE: DE HEMEL LINKS VAN DE RING IS DONKER EN VOL STERREN, DE RECHTERZIJDE BLAUW EN LICHT. HET IS DAN [illegible]

ALS JE SNUFFELTJE EEN VRAAG STELT, DOE ER DAN JE NAAM, ADRES EN FOTO BIJ.

in dezelfde richting door een stroomkring loopt. - *Wisselstroom :* electrische stroom waarvan de richting gedurig verandert, enkele malen per seconde (bv. 50 maal per seconde in Frankrijk, 60 maal in Amerika).

Kunnen we een klos van Ruhmkorff na een gelijkrichter schakelen die zelf vlak achter een transformator zit ?

Een klos van Ruhmkorff kan alleen met gelijkstroom worden gevoed als deze bij hoge frequentie onderbroken wordt.

In hoeveel volt zet een ontstekingsspoel van een auto de stroom om ?

In ver over de 10.000 volt, maar met zeer zwakke intensiteit.

Verwekt de dynamo van een fietslantaren gelijk- of wisselstroom ?

Meestal gelijkstroom.

ÉÉN ENKELE LEZER

Kan ik zelf voor weinig geld een interfoon bouwen ? (Anton Vos, Nijmegen.)

Nee, dat is tamelijk ingewikkeld en maakt op zijn minst het uitgeven van een micro-boekje nodig. En dit zullen we pas doen als een zeker aantal lezers er om vraagt. Je zult wel begrijpen dat we voor één enkele lezer niet een boekje kunnen samenstellen. Geduld dus, Anton.

VAN DE U.N.O. NAAR KAREL DE GROTE

Een lezer die zijn naam niet vermeldt vraagt : « Welke landen behoren tot de U.N.O. ? »

Alle souvereine staten, behalve de Westduitse Bondsrepubliek, de Oostduitse Volksrepubliek, Noord-Korea, Zuid-Korea, Noord-Vietnam, Zuid-Vietnam, de Chinese Volksrepubliek, Monaco, San Marino, Andorra, Vatikaanstad, Liechtenstein en Zwitserland.

Welke landen zijn in het Britse Gemenebest opgenomen ?

Wil je niet eens in een encyclopedie kijken ? Evenzo voor de Frankische koningen (Merovingers en Karolingers).

Hoe werkte het wateruurwerk van Karel de Grote, dat deze van Haroen-al-Rasjid had gekregen ?

Het was een « klepsydra » en werkte volgens hetzelfde principe als een zandloper, maar met water en niet met zand. Uit een fles met schaalverdeling (die de uren aangeeft), stroomt geleidelijk de vloeistof die er inzit. Het peil van het water daalt een streepje per uur. Maar al ras verbeterden de bouwers van de klepsydra hun toestel. Het water werd een krachtbron, zoals de veer van een horloge. Het diende om een mechanisme aan te drijven dat zelf een of meer wijzers liet ronddraaien of een andere inrichting. In het uurwerk van Karel de Grote vielen er balletjes in een metalen bakje die de uren sloegen.

DANSCURSUS

Hoe wordt de twist gedanst ? (Jan Vonck, Antwerpen.)

We steunen op ons ene been dat vooruitgezet is en bewegen daarbij onze knieën, daarna hetzelfde maar achteruit. Dan komt het andere been aan de beurt enzovoort. Je armen erbij laten bengelen. Het beste is echter toe te kijken hoe anderen het doen en proberen ze na te apen.

ELECTRISCHE OF ATOOMDUIKBOOT

Hoe werkt de motor van een atoomduikboot ? (Onleesbare naam, Amsterdam.)

Een atoomduikboot is eigenlijk een electrische boot die zijn eigen electrische centrale aan boord heeft en zijn eigen kernreactor.

De kernreactor produceert warmte welke water tot het kookpunt verhit, zodat het stoom wordt. Deze stoom brengt een generator in werking, dat is een reusachtige dynamo die al draaiende electrische stroom verwekt. Deze stroom wordt nu aan een of meer electrische motoren toegevoerd.

DOORGEBRAND...

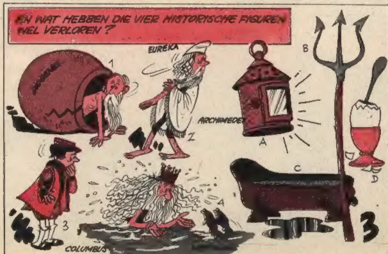
Ik heb een transistor- en diodetoestel gekocht om zelf in elkaar te zetten, maar de spoel is doorgebrand. Hoe komt dat ? En hoe kan ik zelf een nieuwe spoel maken ? (Paul Mellaerts, Destelbergen.)

Vertel eerst eens hoe het schema van je toestel er uitziet. En als je toestel op een batterij werkt, hoe kan de spoel dan doorgebrand zijn ? Ik geef je de raad gewoon een nieuwe spoel bij je handelaar te bestellen.

GEVONDEN VOORWERPEN

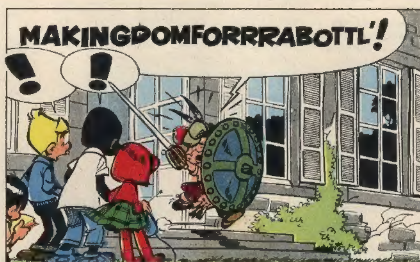
DE SLIERT

WAT EEN WELLUI-DEND GELOEI MENEER JAMES!
ZO MIAUWT DE BIRMAANSE TIJGER, ALS EEN VERSTROOIDE OLIFANT OP ZIJN STAART TRAPT!
DAT IS EEN TYPISCH SCHOTSE STRIJDKREET, MENEER!

HELLO, JONGENS, WELKOM ALLEMAAL! IK KOM DIRECT BIJ JULLIE AAN DE ACHTERKANT!

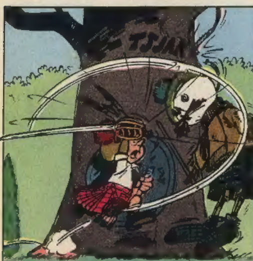

ARCHIBALD ZIET ER NORMAAL UIT... OEF!

MAKINGDOMFORRRABOTTL'!
!
!

OOO! NEE TOCH? HIJ OOK AL?!
3A

HAHAÄÄ

MENEER MOEST ZICH BETER DEKKEN MET ZIJN SCHILD! MENEER IS VEEL TE ONBEKOOKT! MENEER NEEMT TE VEEL RISICO'S.

TJAK

SMEEK OM GENADE, O, SNODE MAC KLANGBANG! OF BIJ SINT JORIS, IK HAK JE KOP AF.

BESTOOK NOOIT EEN VERSLAGEN VIJAND, MENEER!
ALL RIGHT, LATEN WE RIDDERLIJK WEZEN! ZOALS HET EEN ECHTE MAC DINGELLING PAST!
3B

De butler van Archibald slaakt een verschrikkelijke kreet, want, zegt hij, het domein is in staat van beleg.

* BRITSE GEHEIME DIENST

Wordt vervolgd

HET KRUID DER GRAMSCHAP

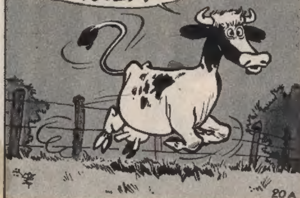
Sjeik Mahmoed wil weten wat de rode woede opwekt. Hij bezoekt Raresijs en gaat zijn hypnotische kracht op een koe proberen.

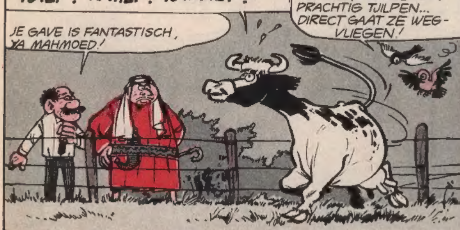

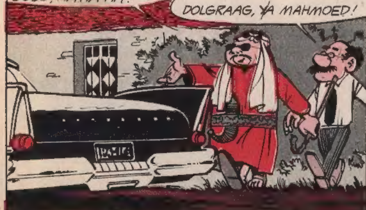

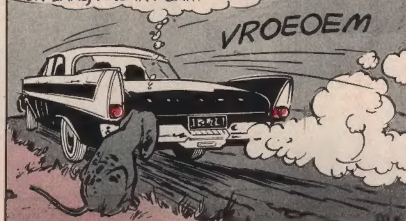

Wordt vervolgd

HET OPZIENBARENDSTE VLIEGTOESTEL IS 400 JAAR GELEDEN UITGEVONDEN !

« De mens zal zich op eigen kracht in de lucht verheffen. En als dit niet dank zij mijn uitvinding is, zal het dank zij een andere zijn... »

Dit ongeveer zei Leonardo da Vinci toen hij vier eeuwen geleden een vliegtoestel had ontworpen. Otto Lilienthal uit Pommeren en Octave Chanute uit de Verenigde Staten hadden wel proeven genomen met apparaten die zwaarder waren dan de lucht en herinnerden aan de door da Vinci achtergelaten plannen, maar het was nooit gelukt.

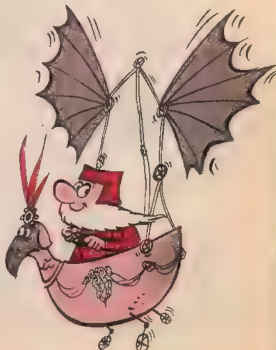
Nu is het vliegtuig met de bewegende vleugels werkelijkheid geworden. De Ryan Aeronautical Co, in Californië, heeft een prototype met beweegbare vleugels gemaakt, dat veel doet verwachten voor de toekomst.

Je komt op het vliegveld aan met een klein koffertje. Je haalt er een stel buizen uit, een zeil van nylon en je zet in een paar minuten je toestel in elkaar... Even later vlieg je.

Het toestel verplaatst zich in de lucht door met zijn vleugels te klapperen, dank zij een heen en weer gaande beweging van het zwaartepunt ten opzichte van het drukcentrum van de vleugels. De romp, die aan een spil hangt, glijdt naar voren, naar achteren of opzij, waardoor het toestel van richting verandert.

Het principe van de beweegbare vleugel zal de ruimtevaarders van de toekomst helpen als zij de dampkring weer willen binnenkomen na een wandelingetje tussen de sterren. Zo moet het modernste middel van vervoer een beroep doen op het oudste plan voor een vliegtoestel... Leonard zou erg tevreden zijn als hij het wist.

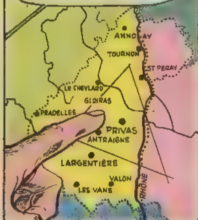
MICHEL & DICK
PIROTON & JADOUL

een STRAALBUIS

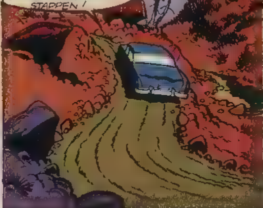

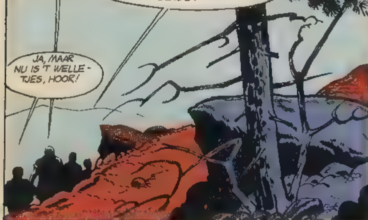

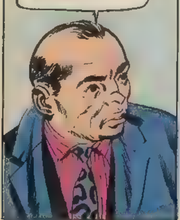

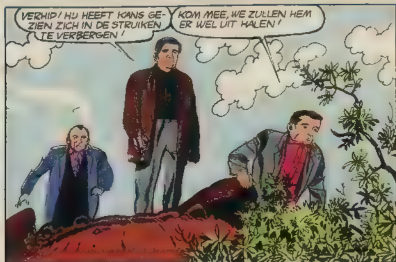

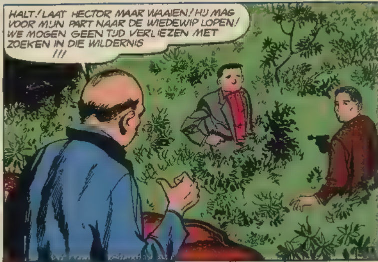

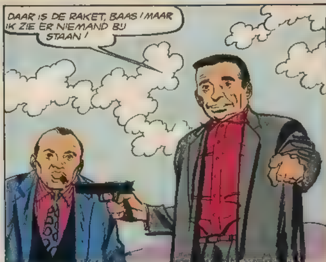
voor VERONICA

De militaire autoriteiten ontvangen de door Veronica uitgezonden signalen, terwijl de bandieten zich naar de lanceerplaats begeven.

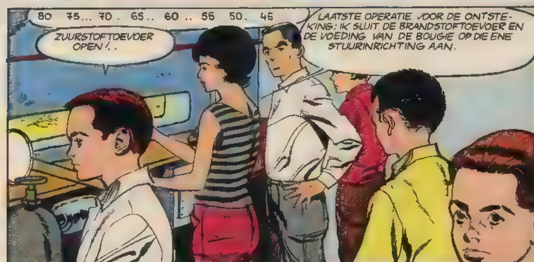

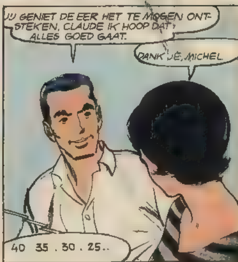

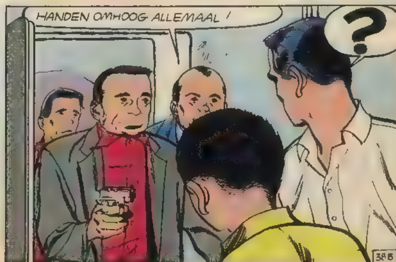

Wordt vervolgd

KOERS NAAR HET HOGE NOORDEN

Gisteravond zijn we aangekomen in Karlstad. Vandaag hebben we een rustdag. Ik zal de meest internationale juniorenwedstrijd bijwonen die ooit ergens ter wereld werd georganiseerd !

ZE zijn met z'n twee en twintigen. Iedereen komt uit een ander land. Ze spreken 17 verschillende talen. Maar ze begrijpen allemaal de taal van het leren monster. Wat een match ! En wat een ontspanning... We hadden het echt nodig. Maar terwijl het drijfhout onder de bruggen van de snel stromende rivier doorschiet, gaan wij, een collega en ik, terug naar het hotel. We hebben zoveel horen vertellen over het saunabad, dat we dit ook eens willen proberen. Niet zonder enige angst overigens, want we weten dat de Schotse douche maar een lieflijk grapje is naast deze Scandinavische instelling. Jammer genoeg ligt er een telegram te wachten op mijn collega, die hals over kop terugmoet naar zijn redactie (hij werkt voor een Deens dagblad), en ik zal het onbekende dus alleen onder ogen moeten zien.

Je krijgt een handdoek. Je kleedt je uit. Je gaat onder de douche. Dan ga je het saunabad binnen. Het is een klein vertrek, geheel met hout bekleed. Op de grond ligt een latwerk van planken. Tegen een van de muren staat een brede bank van grote latten, ongeveer een meter boven de grond. Twee echte gentlemen (dat zie je onmiddellijk ook al zijn ze, evenals ik, in Adamskostuum) draaien hun hoofd om.

« How do you do ? »

« Hou do you do ? »

Heel vlug leg ik hen uit dat dit voor mij de eerste keer is dat ik in een saunabad kom. Wat gaat er gebeuren ? Wel, ik hoef alleen maar op de bank te gaan zitten en te wachten. Nee ! Niet op het hout, dat is gloeiend heet, maar op de handdoek. Een blik op de thermometer... Allemachtig ! 80 graden... Celsius, ja ! In een hoek staat een roodgloeiende kachel. Na vijf minuten begin ik me kleverig te voelen. Nog vijf minuten en de eerste zweetdruppels lopen langs mijn neus. Even later valt er iedere twee sekonden een. Vriendelijk raadt een van de heren me aan het hier maar bij te laten

Een Yankee uit Connecticut in het land van Nils Holgersson : Robert (Bob) Zuckerman, uit Westport (USA). Bob heeft zich overvloedig bediend van traveller-cheques.

voor een eerste keer. Ook al heb ik geen enkele inspanning geleverd, toch voel ik dat mijn hart vlugger en zwaarder klopt.

En dan weer terug naar de douche. Die is erg koud, dat weet ik, omdat ik er al onder geweest ben toen ik binnenkwam. Oei ! Gek is dat, ik voel niets en begin me in te zepen. Maar na een paar minuten wordt me plotseling de adem afgesneden, zo koud krijg ik het. Ik moet ophouden, me afdrogen en me weer aankleden. Dat valt niet mee, want ik word plotseling overvallen door een gevoel van intense vermoeidheid. Maar ik ben nog niet op m'n kamer, of ik voel me zo fit als ik nog nooit geweest ben en zo zal ik me ook de rest van de dag blijven voelen. En dan kan ik er nog aan toe voegen dat ik een huidje heb als een baby... Werkelijk geweldig, die sauna. Als ik er de gelegenheid toe krijg, zal ik iedere dag zo'n bad nemen...

Weet je eigenlijk wel welke liedjes het meest bekend zijn op de wereld ? Terwijl we in een autobus Karlstad verlieten om langs het 80 kilometer lange Frykenmeer te rijden, zochten we een liedje dat door al onze twee en twintig pelgrims gezongen kon worden. Tenslotte kwam « Vader Jacob » uit de bus dat iedereen in zijn eigen taal kende. Het was een prachtig gehoor, dat kan ik je verzekeren ! Vader Jacob, als een canon in 17 verschillende talen gezongen !

We zitten dus in een autobus en doen een soort bedevaart. We gaan naar Marbacka, daar waar Selma Lagerlöff woonde, de schrijfster van de roman die ons met de medewerking van de SAS en het Zweedse Rode Kruis, naar Zweden heeft gevoerd.

Zweden, dat betekent kip voor ons ! Het Rode Kruis heeft de reis zorgvuldig voorbereid. Zo is er ook een brief gestuurd aan alle hotels en restaurants waar wij zouden afstappen. In die brief staat dat het voedsel gezond, overvloedig en degelijk moet zijn. Bij voorbeeld : rijst, kip, enz.

De meeste koks hebben dit « enz. » vergeten. Zeven dagen lang hebben de kinderen rijst en kip gegeten bij hun lunch en bij het diner.

God zij dank hadden de begeleidende journalisten 's avonds hun eigen programma en hun eigen menu.

Een uur na onze aankomst in het station van Stockholm, nemen we de « mjölk plan », oftewel het « melkvliegtuig », dat zo genoemd wordt omdat het vijf keer landt voordat het zijn uiteindelijke bestemming bereikt. Sundsvall, Ornsköldsvik, Umea, Skelleftea en eindelijk Lulea waar wij het vliegtuig van de kinderen afwachten. Al deze tussenlandingen waren een gedicht op zich waarbij in ieder geval één van ons bijna zijn maag verloor. Maar we hebben heelhuids ons doel bereikt, waar we in de zon de lunch gebruikten. In hemdsmouwen en stikkend van de warmte. En dat op 60 km van de poolcirkel !

Lulea is een grote militaire basis. Er mag niet gefotografeerd worden. Mijn kollega Roman Petrycky manipuleerde echter enthousiast met zijn kamera. Hij komt van achter het IJzeren Gordijn... en is de enige die toestemming kreeg om te filmen ! Roman had maar één verlangen : hij wilde in Zweden 16 mm.rails kopen voor de electrische trein van zijn zoontje. Dit speelgoed is in Polen niet te vinden.

Dit keer is het een heel belangrijke vlucht. We zullen over de Poolcirkel vliegen, tussen Lulea en Kiruna. De piloot maakt ons attent op het ontzagwekkende gebeuren. 8... 7... 6.., 5... 4... 3... 2... 1... Zoep ! Het vliegtuig maakt een karpersprongetje. We bevinden ons veilig en wel aan de andere kant van de befaamde cirkel. Het is erg belangrijk en iedere « Nils Holgersson » krijgt een officieel certificaat. Het is tegenwoordig heel normaal de evenaar te passeren, maar de poolcirkel is nog niet zo ingeburgerd...

De helft van de jongens heeft de cirkel GEZIEN, maar niet erg duidelijk. Ze namen zich voor tijdens de terugweg beter op te letten. Jammer genoeg zou de hemel bewolkt zijn en heel wat jongens waren diep teleurgesteld omdat ze deze beroemde lijn niet op hun filmrolletje konden vastleggen. Niemand had het hart hen van hun illusies te beroven.

In Lulea was het landschap gewoon wat wilder, wat minder bewoond dan

De wonderbare reis van 22 jongens (2)

De eerste dag deelde de « 22 » gestreeld hun handtekeningen uit. Maar op de duur vonden ze het toch wel vermoeiend worden, vooral Joao (Brazilië).

Antonio (Portugal) en Marc-François (Frankrijk) voor het borstbeeld van de romanschrijfster Selma Lagerlöf. Deze vrouw heeft ons, zonder het zelf te vermoeden, hierheen gebracht...

in het midden van het land. Maar nu verandert alles. Veel berken die een bladerdak hebben dat van appelgroen tot steenrood gaat. Hier loopt de herfst al ten einde. Over een paar weken zal de strenge en lange winter invallen en iedereen aan zijn huis geketend houden. De enorme vlakte is bezaaid met meren — altijd maar meren — die zich ternauwernood onderscheiden van de aarde. Alles heeft een roestbruine kelur. We vliegen. De spoorlijn Lulea-Kiruna-Narvik kronkelt zich onder ons. Mijlen ver is dit het enige merkteken van de beschaving.

Hoeveel meren telt Zweden? Die vraag heb ik vaak gesteld en aan mensen die het weten kunnen of moeten. Iedereen schijnt het er over eens te zijn dat Finland alle records slaat, maar voor Zweden lopen de schattingen uiteen van 50.000 tot 600.000. Als je maar wist, waar de zee ophoudt en waar het meer begint.

Het vliegtuig draait en uit het roestbruine tapijt duikt een stad op. Kiruna. Een van de rijkste staalgebieden ter wereld. Het ijzergehalte van de delfstoffen is vrijwel ongeëvenaard. 26.000 mensen leven vrijwel geïsoleerd in hun stad. Laten we een afspraak met hen maken voor de volgende week.

CH. JADOUL.

VOLGENDE WEEK :

EEN BUSTOCHTJE 300 METER ONDER DE GROND!

Frans R. Berkhout uit Haarlem heeft het systeem gevonden : het tegenovergestelde van « strootjetrekken ».

Hieronder : Arriba Espanâ! Juan stort zich, vermoedelijk door heimwee gedreven, op een arme koe die zich afvraagt wat er gebeurt.

Sebastiaan trappelt van woede en er ontstaat een scheur in de aardbodem. Zwartbaard en Bestevaar verdwijnen er in.

Ouwe Niek

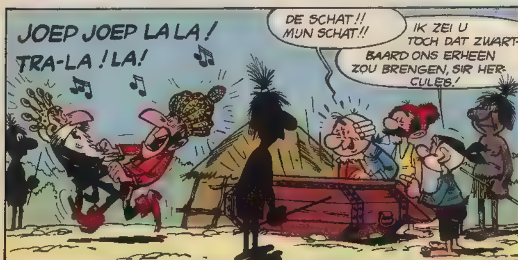

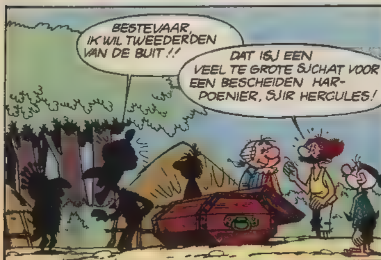

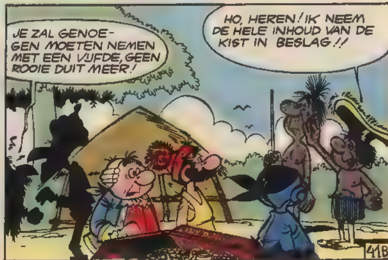

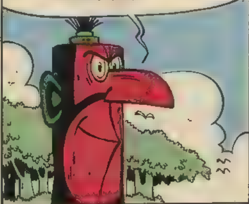

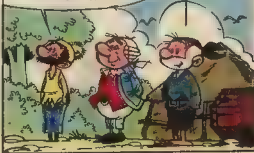

In handen van de MOEDELOZEN

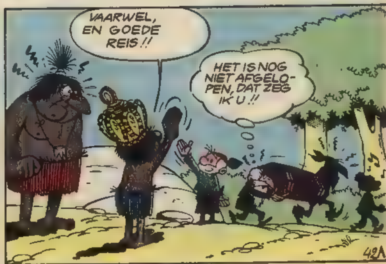
door REMACLE

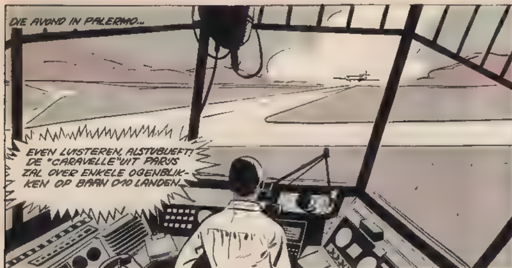

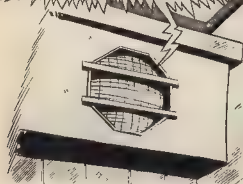
Wordt vervolgd

EEN GROTE REPORTAGE VAN
FLIP FLINK
door Eddy Paape, en J.M.Charlier

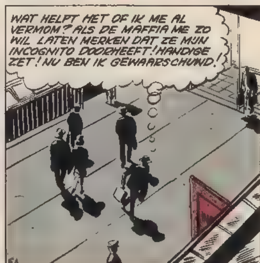
DE

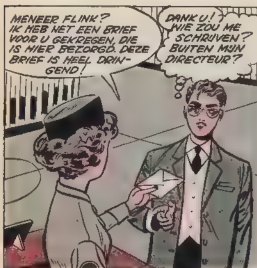

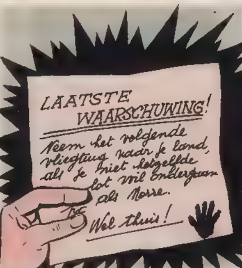

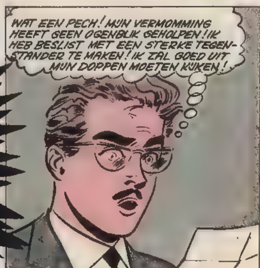

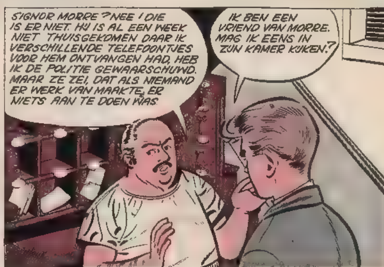

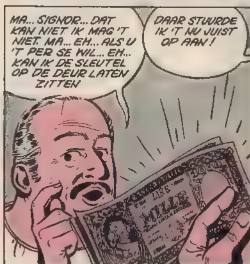

ZWARTE HAND!..

De journalist Morre is verdwenen. Flip Flink heeft zich vermomd om naar Palermo te gaan en hem terug te vinden.

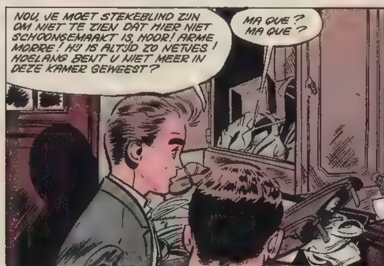

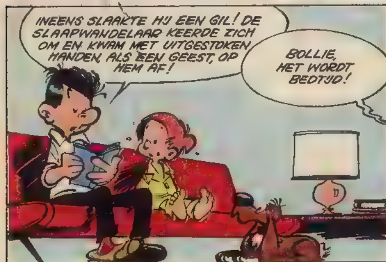

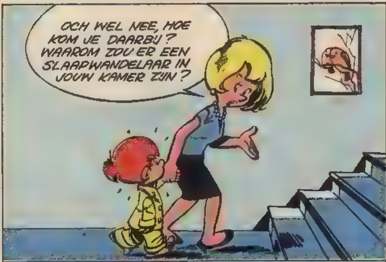

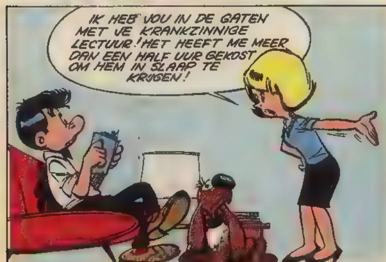

Wordt vervolgd

Bollie en Billie door Roba

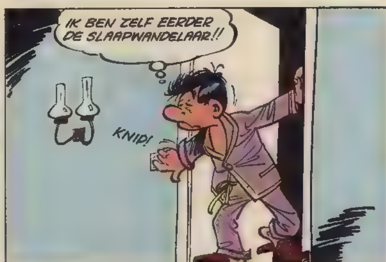

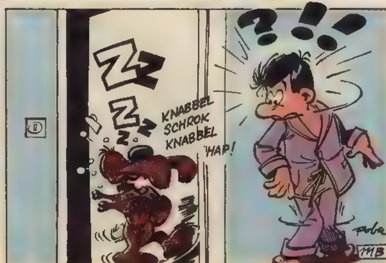

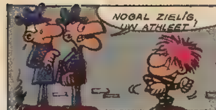

– 25 –

NAAR BINNEN

HIER VOUWEN

– 24 –

– 13 –

LET ER OP DAT DIT DE BUITENKANT VAN DE VOUW IS!

– 30 –

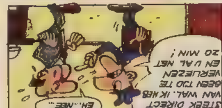

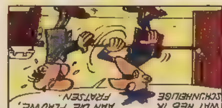
NAAR BUITEN

HIER VOUWEN

– 19 –

– 18 –

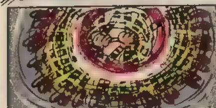

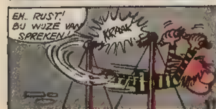

VERWEZENLIJKEN. LET ER OP DAT DIT DE BUITENKANT VAN DE VOUW IS!

– 27 –

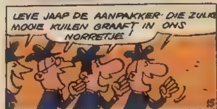

– 22 –

NOG EEN SCHEPJE EROP!

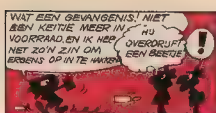
– 15 –

- 14 -

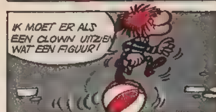

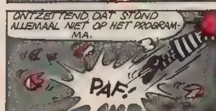

- 23 -

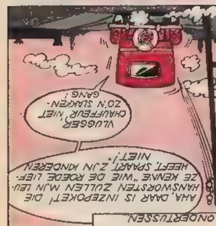

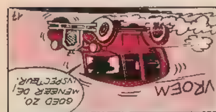

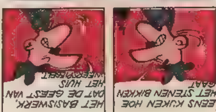
- 26 -

- 17 -

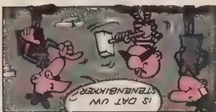

- 20 -

- 29 -

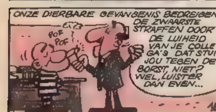

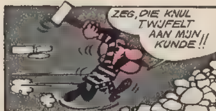

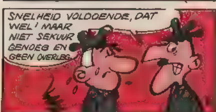

- 16 -

- 21 -

- 28 -

OPGEPAST, HAAIEN !

Als je door het Suez-kanaal bent gevaren en je dobbert de een of andere dag op de blauwe baren van de Rode Zee, dan is er stellig wel een reisgenoot die je geruststelt met de woorden :

« In deze zee kun je onmogelijk verdrinken ! »

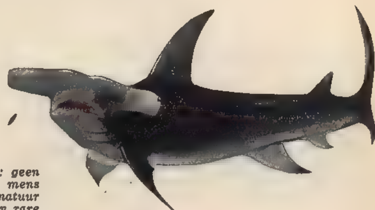
Dan zul jij tegenwerpen dat het zoutgehalte van de Rode Zee het niet haalt bij dat van de Dode Zee en dat...

En dan kom je met je mond vol tanden te staan als de goede man je met een grafstem vraagt :

« En de haaien dan ? »

Van alle vissen geniet de haai werkelijk de allerslechtste naam. Hoewel de barracuda bijvoorbeeld honderdmaal zo gevaarlijk is als de haai, blijft deze laatste het toonbeeld van vraatzucht, wreedheid en boosaardigheid in de wereld van de zeedieren.

De Rode Zee krioelt werkelijk van de haaien. Om er enkele scènes voor zijn « De Wereld der Stilte » te draaien, zag kapitein Cousteau zich genoopt een grote, stevige kooi met stalen tralies te gebruiken, waarin de duikende cineasten plaats namen.

De hamerhaai : geen mens weet waarom de natuur hem met zo'n rare afstandsmeter heeft begiftigd...

Een bang roofdier

Toch verklaren de duikers eenstemmig dat de haai niet zo gevaarlijk is als wel beweerd wordt. Hij zou eerder schrikachtig van nature wezen en het geborrel van de bellen die uit de reduceerklep ontsnappen, schijnen de gave te bezitten hem een heilzame schrik aan te jagen. Inderdaad kunnen we op de foto en op de film duikers midden tussen de haaien zien werken en Dimitri Rebikoff heeft zelfs van dichtbij een blauwe haai gefilmd, een bijzonder bloeddorstige soort, die hij met de hulp van twee vrienden in ondiep water in het nauw had weten te drijven.

De zaak was trouwens bijna failliekant afgelopen, want de haai, die eerst bereidwillig zijn rol had gespeeld, werd, toen de zon was ondergegaan, ineens aggressief. Hij hapte in Rebikoffs torpedo en daarna moest een van zijn makkers het ontgelden, want hij verloor bij dit avontuur zowel zijn zwemvliezen als het kruis van zijn schuimrubber pak...

Je bent nog geen haai als je wil !

We hebben kennis gemaakt met een enorme walvishaai. We hebben pas gezien dat de blauwe vinvis niet voor de samenleving deugt. Maar is hij de enige ? En allereerst : wat is een haai ?

Er bestaan grotere verschillen tussen de walvishaai en een blauwe haai bijvoorbeeld dan tussen een kat en een tijger. Toch zijn het zonder enige twijfel allebei haaien. Zoals de takshond en de Deense dog onbetwistbaar honden zijn.

Er komen iets meer dan 250 bekende soorten haaien voor die tot de groep der Selachii behoren. Tot deze groep behoren de vissen met een kraakbenig skelet, dat zijn dus bij uitstek de roggen en de haaien. De rog is eigenlijk een haai die onder de wals is geweest. Maar helaas vertonen sommige Selachii, zoals de zaagvis en de Zeeëngel, kenmerken, waardoor ze halverwege tussen de rog en de haai komen te staan. Men heeft daarom uitgemaakt dat de Selachii waarvan de kieuwopeningen op zij zitten haaien zijn, en zij die ze onder de buik hebben bij de roggen thuishoren.

De meeste haaien worden ook werkelijk haaien genoemd, zowel de grotere als de kleinere, bv. de hondshaai, die veel in de Noordzee, het Kanaal en de Atlantische Oceaan voorkomt.

Een griezel van een dier

De haai is stellig een der meest geslaagde vissen. Zijn lichaam is uiterst fraai uitgebalanceerd en is geschapen voor het zwemmen, zozeer zelfs dat de vliegtuigconstructeurs de vorm hebben bestudeerd om de romp van hun toestellen te verbeteren.

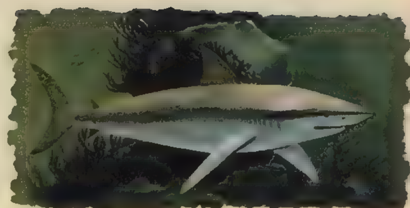
Twee belangrijke uitzonderingen springen in het oog : de Voshaai (Alopias Vulpes) en de monsterlijke Hamerhaai, waarvan we zes verschillende soorten kennen, allemaal even afzichtelijk.

De voshaai is behept met een enorme staart, waarvan het nut raadselachtig is, en die het dier best zou kunnen missen. Maar deze gril van de natuur is nog niets vergeleken bij het wangedrocht dat Hamerhaai heet. Op het prachtige gestroomlijnde haaielijf zit een platte kop als een grondwerkersschop, met aan de uiteinden twee bolronde ogen, die er uitzien of er twee rare sprieten bovenop zitten. De hamerhaai is een der snelste en gevaarlijkste haaien.

De zeevos : waar dient die buitensporige staart voor ?

MENSENETERS

Als je bijgeval eens in Miami gaat baden, dan zul je stellig met belangstelling de bewegingen en manœuvres volgen van een vliegtuigje dat gedurig boven de blauwe golven kruist, niet ver van het strand. En dan zul je heel zeker ook informeren bij een vaste bezoeker van die badplaats wat dat vliegtuigje daarboven toch mag uitvoeren. Het antwoord zal luiden — wat de toeristische propaganda maar wijselijk verzwijgt — dat die patrouille tot taak heeft de baders voor haaien te waarschuwen !...

De geleerden noemen hem Carcharodon, de Ouden lamia, wij langneushaai en de zeelieden doodgewoon menseneter... Hij is een veelvraat van 10 tot 12 meter, met een profiel als een moderne raket.

Haaien zitten in zowat alle zeeën. De Middellandse Zee is er ook niet vrij van. De Rode Zee en de Indische Oceaan hebben een bar slechte naam wegens de haaien die ze allebei herbergen. Maar voor de kust van Australië vinden we nog de gevaarlijkste en talrijkste exemplaren. De mensenhaai bij uitstek is de witte haai (Carcharodon), niet omdat hij systematisch jacht maakt op zwemmers, maar omdat zijn enorme grootte (zes meter en meer) en zijn machtige gebit hem bijzonder in staat stellen grotere prooien aan te vallen, in het bijzonder zoogdieren als de rob en de bruinvis. Hij is in elk geval de enige haai die moedwillig de mens durft aan te vallen, zonder er door de omstandigheden toe gedreven te worden. Maar gelukkig is de witte haai betrekkelijk zeldzaam. Bovendien kan in bepaalde omstandigheden ook elke andere haai feitelijk een doodsvijand voor de mens worden.

De haai heeft een scherpe neus

Het gezichtsvermogen van de haai is zeer gebrekkig. Daarentegen heeft het dier organen die vergeleken kunnen worden met het reukorgaan. Die organen zijn uitermate gevoelig. Daardoor heeft een gewonde, die in de buurt van een hele school « menseneters » terechtkomt, maar bitter weinig kans er het levend af te brengen.

In ieder geval verkeert een zwemmer, vergeleken met een duiker, in een ongunstige positie. Al doen de luchtbellen van de duiker het wantrouwige dier dan schrikken van die onbekende lawaaimaker, die hem in zijn eigen element komt storen, de bewegingen van de zwemmer, die aan de oppervlakte spartelt, wekken daarentegen eerder zijn nieuwsgierigheid en... eetlust op.

De oorlog in de Stille Oceaan heeft aangetoond dat een mens, die ongedeerd in het water valt, niet veel gevaar loopt, terwijl een gewonde in dat geval juist bijzonder kwetsbaar is.

De vliegers en zeelieden die moesten opereren in gebieden waar 't wemelde van de haaien, hadden een broodje bij zich dat niet groter was dan een stuk zeep, dat « shark repellent » genoemd werd of « shark chaser », d.w.z. haaienverdrijver ». Want weliswaar wordt de haai gemakkelijk een kannibaal, zodat hij dikwijls zijn eigen soortgenoten te lijf gaat en deze gulzig verslindt als hij ze heeft overwonnen. Maar de lucht die het vlees van zijn eigen broeders uitwasemt, zodra het maar even « adellijk » begint te worden, schijnt hij ondraaglijk te vinden.

Na tal van experimenten slaagden de geleerden erin uit te maken welke stof die bij de rotting van haaievlees ontstaat, de eigenschap bezit elke eventuele « menseneter » af te schrikken. Deze stof blijkt koperacetaat te zijn en daarvan wordt dan ook de « shark repellent » gemaakt.

Een schipbreukeling die dit middel bij zich heeft, geniet, ook als hij gewond is, drie of vier uur lang een afdoende bescherming.

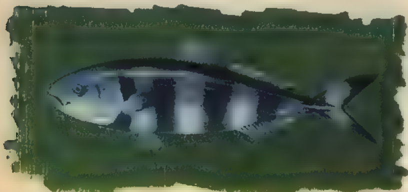
De meeëters van de menseneter

We mogen niet over haaien praten zonder nog even gewag te maken van twee totaal verschillende vissen die we meestal in hun gezelschap ontmoeten.

De eerste is het vermaarde « Loodsmannetje » (Naucrates Ductor). Of de haai werkelijk een of meer aanwijzers nodig heeft om zijn prooi voor hem op te sporen is beslist twijfelachtig. Veeleer schijnt het loodsmannetje zelf behoefte te voelen aan geborgenheid of gewoon maar graag in de buurt van zo'n groot gevaarte te willen wezen.

Die loodsmannetjes zijn zo vlug als water en ze weten daardoor aan de scherpe tanden van hun bloeddorstige « bondgenoot » te ontkomen, van wiens smulpartijen ze graag de kruimeltjes komen « snaaien ». Heel waarschijnlijk is het trouwens ook dat de haai het vlees van de loodsmannetjes maar matig op prijs stelt. De menseneter weet precies wat hij graag lust !

Wat nummer 2 betreft, de merkwaardige Remora, deze heeft een platte kop die van boven van een zuigschijf is voorzien, waarmee hij zich bij voorkeur aan het lichaam van de haai vasthecht, om zonder inspanning grote afstanden te kunnen afleggen. Deze manier van reizen is des te logischer, omdat onze remora toevallig net dezelfde smaak op het gebied van eten heeft als zijn tochtgenoot !

Het loodsmannetje gaat overal voor de haai uit en pikt de kruimels van zijn maal.

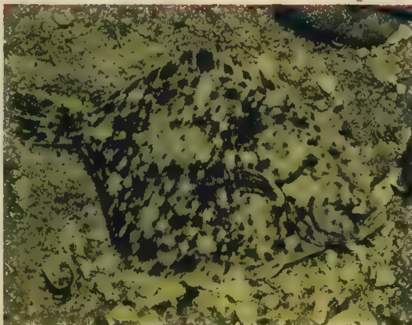

De remora kan met de zuigplaat boven op zijn kop zich aan onverschillig welk oppervlak vasthechten om te « liften ».

CAMOUFLAGE EN LICHT

1848. Engelse soldaten van het leger in Voor-Indië waden door een rivier. Als ze eruit komen, zitten ze onder de modder. Kort daarna vallen de Britten in een hinderlaag. De meesten van hen die niet met modder bedekt waren, worden in de pan gehakt. Het voorval wordt door de toenmalige Engelse kranten in de vorm van een bescheiden gemengd berichtje opgenomen op een plaatsruimte van 3 vierkante duim op de vijfde pagina. Maar het zal een omwenteling teweegbrengen in de krijgskunde. De strategen ontdekken plotseling de voordelen van camouflage, na 4.000 jaar oorlog, die bijna altijd met blinkende en bonte uniformen en uitrustingsstukken was gevoerd. En toch is de natuur zelf één les in camouflage. Op zee onder andere is camouflage bijna even alledaags als de wind en de golven. Vissen nemen meestal de kleur aan van de plaatsen waar ze veel komen, groen of bruin bij rotsen en algen, rood op de rode ondiepe zeebodem, die zich in het westen van het Kanaal uitstrekt. Blauw in volle zee, zoals het geval is met haaien, zwaardvissen en dergelijke.

Zwaardvissen hebben een blauwachtige rug om beter in de golven te kunnen opgaan. Daarentegen maakt hun witachtige buik het mogelijk te ontsnappen aan het gezicht van een vijand die van de bodem komt opzetten. Het wit versmelt immers met de heldere lichtgloed die van de oppervlakte uitstraalt van beneden af gezien.

Een spelletje schaak om een vis

Maar die dieren veranderen nooit van kleur. Ze leven nog in het stadium van de militairen. De zeeaal daarentegen blijkt zijn kleur uitstekend te kunnen aanpassen aan de omgeving waarin hij zich bevindt. Hij wordt wit in het zand en donker tegen een rotsachtige achtergrond. Een vis uit de Sargassozee, de Pterophryns Tumidus, verandert niet alleen van kleur, maar ook van vorm. Hij gaat helemaal op in de wirwar van wier door de kleur hiervan aan te nemen en ook de gedaante.

Nabij onze kusten zijn op de zeebodem ongelofelijke gevallen van camouflage te vinden. De platvissen (tong, tarbot, heilbot, enz.), munten in deze sport uit. Deze dieren gaan op de bodem altijd op hun zij liggen. Om aan het gezicht van de vijand te ontkomen neemt de bovenzijde van de vis de kleur aan van het terrein, zodat het dier daarmee als 't ware versmelt. Zelfs tekeningen van dingen die in het slib liggen, kunnen op de huid van het dier afgebeeld staan of aangevuld worden. De tarbot beheerst meesterlijk deze kunst. Als je hem op een schaakbord legt, zal hij zichzelf bedekken met de zwarte en witte vakjes. De heel kleine celletjes op zijn flanken, de chromatophoren, tekenen door een proces van opzwelling of samentrekking ogenblikkelijk die motieven op de schubben van het dier af.

Als je de gezichtszenuw van de tarbot doorsnijdt, verliest de vis onmiddellijk dit uitzonderlijke vermogen. Het oog commandeert dus de pigmentcellen of chromatophoren. En dat wordt bewezen door het feit dat de schubben zwart worden als je voor het oog een zwart schermpje plaatst, terwijl de rest van de vis op een witte ondergrond ligt. Het wonderbare mechanisme van de natuur is ditmaal door de mens verschalkt. Maar in de praktijk vergissen tongen en tarbotten zich maar zelden.

Microben maken de dageraad

Onder de invloed van een zoete zomeravondwarmte valt de zeevonk of Noctyluca Militaris, een oneindig klein wezentje, dat op een tapiocakorreltje lijkt, in twee stukjes. Twee kindertjes zijn aldus geboren uit dit protozoön. Deze twee verdelen zich op hun beurt weer in twee nieuwe levende stukjes, die zelf ook dit voorbeeld volgen. De geboorten volgen elkaar in zo'n duizelingwekkend snel tempo op, dat na verloop van twee uur miljarden glinsterende « tapiocaatjes » de oceaan bedekken, waardoor deze onmetelijke watervlakte een sprookjesachtige aanblik biedt. Golfjes glinsterend licht kabbelen zachtjes over het lauwe zand. In de zwoele nacht schuift de boot een turkozen, lichtende haardos voor zich uit.

Zo brengt een zachte zomernacht duizendmaal zoveel lichtgevende aardbewoners ter wereld als er mensen op aarde geweest zijn sinds het begin der tijden.

Naast die zeevonken verschijnen er nog andere lichtgevende diertjes : lichtgevende schaaldieren met wonderlijke vormen, doorschijnende cylinders die glanzen met een geelachtig licht. Kleine vetdruppeltjes, vermengd met die organismen, hebben het vermogen onder invloed van de golven te gaan lichten. Daardoor komt het dat alleen het schuim die prachtige gouden en fiere lovertjes meevoert. De beweging van het water verwekt het licht.

Vissen met patrijspoorten

Het zeeoppervlak gaat echter alleen bij warm weer gloeien. Maar op meer dan 1000 meter diepte, daar waar het daglicht nooit gloort, verlichten verrukkelijk stralende wezens doorlopend deze zonloze wereld. De pijlinktvis steekt met zijn sprookjesachtig, bontkleurige licht scherp af tegen de donkere ondergrond van de oceaan. Maar ineens, als bij toverslag, is het dier vervlogen. Het heeft zijn 100 lichtvlekken, die op zijn vangarmen gerangschikt zitten, uitgedoofd als lantarens op een grote verkeersweg. Maar feitelijk heeft hij ze enkel met een soort van ooglid bedekt. Die natuurlijke lampen heten fotoforen. Ze vormen echte schijnwerpers en bevatten een lichtcelletje dat licht voortbrengt, een reflecterende spiegel en een lens om de lichtbundel te concentreren zoals bij een autokoplamp.

Een soort van garnaal met meer dan 150 fotoforen is in staat werkelijk de zwakke electrische stroom die hem verlicht, af te zetten. Hier geen behoefte aan verduisterende oogleden. Dit uitzonderlijke schaaldiertje bezit een doorschijnende schaal. Je kunt er dwars doorheen kijken en zijn organen bewonderen die in verschillende kleuren oplichten.

Dit diertje doet denken aan die prachtige maquettes voor een Wereldtentoonstelling of een Natuurhistorisch Museum.

Licht voor blinden

Je hoeft je werkelijk niet af te vragen waarom de zeebodem met lichtgevende vissen bevolkt is. Het antwoord spreekt vanzelf : omdat het in die diepten donker is. Maar als puntje bij paaltje komt is dat toch niet helemaal zeker. Voor de talloze blinde vissen die op die donkere plaatsen vertoeven dient een verlichting uiteraard nergens toe. Zeker, de lantarendragers hebben dikwijls grote ogen zoals de uilen. Maar zulks is niet altijd het geval. Andere lichtgevende vissen hebben integendeel kleine gedegenereerde oogjes. Waarom geven deze dan wel licht ? Om hun aanwezigheid aan de vijand te verraden, zoals het geval is met de pijlinktvis tegenover de potvis, welke laatste speciaal van de oppervlakte komt om zijn slachtoffer te zoeken ?

En waar is die feestverlichting goed voor, als we weten dat bijna al die dieren bovendien nog beschikken over antennes die hen beter dan de scherpste ogen inlichten over het naderen van een vijand of een prooi ?

We moeten erkennen dat er heel wat tegenstrijdigheden bestaan in de lichtwereld van de diepzee. Sommige hebben lampen en geen ogen, andere ogen en geen lampen, nog weer andere geen van beide, en de bevoorrechten allebei.

Sommige naturalisten denken dat die verlichting hun eigenaar moet helpen om zijn soortgenoten te herkennen, zoals mieren en honden elkaar herkennen aan hun reuk. Het is in ieder geval wel nodig in een wereld zonder plankton waar elk meestal de eerste de beste voorbijganger te lijf gaat om hem als voedsel te gebruiken.

De Chauliodus, die langwerpige vis, die van kop tot staart verlicht is met patrijspoorten, die hij na elkaar kan « aansteken », loopt niet veel gevaar dat hij zijn echtgenote en kroost bij vergissing zal opslokken ! Deze soort zal dus niet zo vlug uitsterven.

EEN KOP MET POTEN...

Een inktvis hoeft niet noodzakelijk een griezelig monster te wezen. Het is ook een van de schranderste onderzeedieren.

De jager blijft verbluft staan voor het dier. Op het eerste gezicht lijkt het net een ei, zo groot als een voetbal, voorzien van twee wezenloze ogen. Maar ineens komen ontelbare poten van onder dat wonderlijke wezen te voorschijn en beginnen even te krioelen. Dan verstijven die slangachtige ledematen en schieten ze met een bruuske schok het bolvormige beest naar achteren.

Zo gaat de inktvis te werk als hij in het water wordt verrast. Net als de spin houdt hij zich dood door zijn tentakels dicht te vouwen. Maar soms verandert hij van taktiek en neemt de vlucht. Aanvallen zal hij echter maar zelden, buiten zijn schuilhol. Is dat wel het geval, dan kruipt hij eerst weg in een spleet in de rotsen of een kuil die hij in de grond heeft gegraven en daarna met keisteentjes en scherven van schelpen overdekt. Zijn schitterend ontwikkelde ogen loeren op het naderen van een krab, garnalen of onverschillig welke andere vis. Ondertussen laat hij een tentakel in het water bengelen, als een doodonschuldige alge. De onvoorzichtige vis die er per ongeluk te dicht bij komt, wordt onverhoeds gegrepen door die vangarm vol met zuignappen. Deze wikkelt zich om de prooi heen, omstrengelt haar stevig en brengt haar dan naar de mond van het monster, die geduchte bek waarin zich een rasptong, de radula, verbergt. Met behulp van deze laatste slaagt de inktvis erin alle schalen en schelpen te doorboren, ja, zelfs die van de best gepantserde schaaldieren.

De tong van deze dieren vormt als het ware de identiteitskaart, het persoonsbewijs van de meeste weekdieren. De inktvis is namelijk ook een weekdier zoals de andere dieren die een schelp als woning hebben (kokhaan, tolhorenslak, purperslak, enz.).

Hoewel een inktvis van nature voorzichtig is, speelt hij graag met de baders. Kleine dieren zo groot als een krab klimmen met voorliefde langs armen of benen en blijven hangen op het hoofd of aan de schouders. Toch kan de inktvis die een vleeseter is zo maar onverwachts bijten en de gewonde zo'n pijn doen, dat de bader ervan flauwvalt.

Er is een bijzonder tragisch geval bekend. Op 18 september 1954 zag de onderzeejager Kirke Dyson-Holland dat zijn vriend John Baylis ter hoogte van de Australische kust door een kleine inktvis gebeten werd en twee uur later stierf. Je kunt je makkelijk voorstellen in wat voor een dramatische toestand een ongelukkig jager zich bevindt als hij in een gevecht is gewikkeld met een inktvis die zomaar eventjes een spanwijdte van 6 meter heeft, zoals wel eens het geval is. Het dier hoeft nog niet eens zo groot te wezen om een mens al in levensgevaar te brengen. De afloop van een worsteling met een 3 m lange inktvis blijkt al uiterst ongewis.

De Amerikaanse bioloog G. H. Parker heeft berekend dat de zuigkracht van een zuignap met een oppervlakte als een geldstukje 200 gram bedraagt. Om je te ontworstelen aan een inktvis die je met al zijn zuignappen vasthoudt, moet je een trekkracht van 250 kg ontwikkelen. Of om het anders te zeggen : er moeten vier personen te hulp komen om je te verlossen.

En toch doet zelfs dit gevaar de inboorlingen uit Oceanië er niet voor terugdeinzen op dergelijke monsters te jagen.

Deze soort van sport, die natuurlijk heel wat moed vergt, berust op het volgende principe : een grote inktvis kan in vrij water natuurlijk niet gemakkelijk worden gevangen, want hij slaat snel op de vlucht. Daarom wordt hij gevangen als hij onder in het water ligt te rusten of als hij in zijn kloof woont. Maar dan moet er nog een andere moeilijkheid worden overwonnen. De inktvis heeft zich stevig vastgezogen aan de rots en laat zich niet in een, twee, drie losrukken. Om hierin te slagen, hoef je hem enkel een voldoende belangrijke prooi toe te werpen, waardoor je hem ertoe verleidt zijn vangarmen een voor een van de rots af te trekken tot hij er nog slechts met één of twee ledematen aanhangt. Maar hoe vind je zo gauw een lokaas dat ertoe bereid is zich vrijwillig in de « armen » van de inktvis te werpen ? Alleen een mens is tot zoiets in staat.

Ze drijven hun durf zelfs zover dat ze zich vrijwillig door de inktvis laten vangen ! Hier dient een mens zelf als lokaas.

Twee mannen duiken dus ongemaskerd naar de spelonken die door de reuzeninktvissen worden bewoond. Opzettelijk zwemt een van hen voor de gapende opening en spartelt daarbij zichtbaar met armen en benen. Een eindje verder kijkt zijn makker toe.

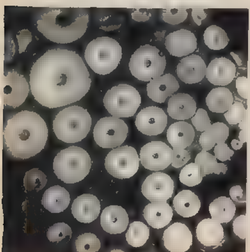
Het is een gewaagd spelletje, maar niet volkomen onzinnig. Een inktvis zal zijn slachtoffer nooit bijten voor het dit helemaal overmeesterd heeft. Daarom bestaat de kunst er bij deze jacht voor de duiker die de « lokvogel » begeleidt in lang genoeg geduld te oefenen om de inktvis de tijd te geven zich voldoende van de rots los te maken, maar toch tijdig genoeg om in te grijpen en te maken dat de inktvis zijn ongelukkig menselijk lokaas niet bijt. Hij zal dus een flink tijdje afwachten. Zodra nu de inktvis nog slechts met een of twee tentakels aan de rots hangt, maakt het dier aanstalten om te bijten. Op dit ogenblik zet de vrij gebleven jager zijn beide voeten tegen de rots, grijpt zijn gevangen makker om zijn middel en trekt hem onverwachts uit alle macht achteruit. Dan laat de inktvis, die zijn slachtoffer nog omstrengeld houdt, de rotswand los. De redder grijpt nu de inktvis met zijn lokaas en hijst ze samen in aller ijl naar de oppervlakte. De inktvis heeft het zo druk met het omklemmen van zijn vangst dat hij de jager zijn gang laat gaan.

Er is amper een minuut verlopen sinds het begin van de operatie, als de visser opduikt. Snel drijft hij de inktvis en zijn slachtoffer die in het water rondtollen naar het strand. Het monster omklemt zijn prooi blindelings maar steeds strakker, tot hij op het droge zand rolt. Dan buigt de jager zich over het monster en bijt het stevig tussen zijn twee ogen.

De inktvis is als door de bliksem getroffen en laat zijn buit eindelijk los. Zijn vangarmen verslappen hun greep. De « lokvogel » schuift de gruwelijke tentakels die hem verstikken opzij en springt prompt overeind.

De beide overwinnaars slaken een hoeraatje. Ze laten hun vangst daar liggen en denken maar aan één ding : weer duiken om een andere inktvis te vangen...

Dit zijn geen bloemen, maar de zuignappen van een inktvis, aan de glazen wand van een aquarium vastgezogen.

FOTO'S : J.-M. BAUFLE

- 11 -

BELANGRIJK

Als je dit micro-boekje wilt maken, moet je eerst de middelste bladzijden uit dit nummer halen. Deze vier bladzijden moet je zorgvuldig bewaren omdat ze een onderdeel vormen van het MACRO-VERHAAL. Vervolgens maak je de bladzijden van het MICRO-BOEKJE los. Houd je precies aan de aanwijzingen en sla, als je het boekje gevouwen hebt, een nietje in het midden. Daarna moet je de bladzijden met een mes of een schaar opensnijden.

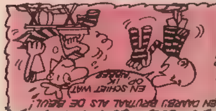
Bewaar dit boekje zorgvuldig. Er zullen er nog meer komen en na verloop van tijd heb je dan een prachtige micro-bibliotheek.

Volgende week :

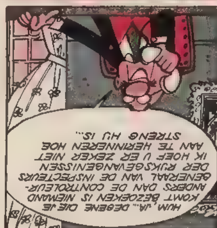
DE MAN VAN DE EEUW

door J. DEVOS

- 8 -

- 5 -

- 32 -

- 9 -

- 4 -

- 33 -

DUPUIS
BRUSSEL — DEN HAAG
PARIJS — MONTREAL

JAAP ONTVANGT!

MICRO-BIBLIOTHEEK ROBBEDOES

JAAP ONTVANGT!

OM RAZEND TE WORDEN! NU KOMT DIE OUWE SOK ME DAAR SNAPPEN TERWIJL IK ER NOG MAAR ZEVEN UUR WERK AAN HAD!

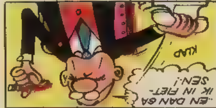
MAAK HIER DE TWEEDE VOUW

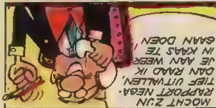

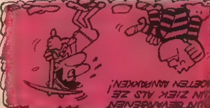

NAAR BINNEN

HIER VOUWEN

DIT IS DE EERSTE VOUW DIE JE MOET MAKEN OM HET MICRO-BOEKJE TE

SCHANDALIG!" DIE GEVANGENE SLAAPT OP KLAARLICHTE DAG"

RR RRR RRR

...TERWIJL ZIJN MAKKERS HERCULESWERK VER-RICHTEN DIE MAN IS EEN SCHANDE VOOR DEZE INRICHTING!

STRAF DIE PARASIET!

EH... SNAP JE, JAAP... HET IS ALS WAARBEELD!

ROSY P. DELIEGE

EINDE

HEREN, GEEN TIJD VERLIEZEN AANSTONDS KOMT DE CONTROLEUR!

BUCK DANNY OPERATIE "MERCURY"

Buck Danny is vlak bij de plaats waar de « Mercury »-capsule is neergekomen.

Wordt vervolgd

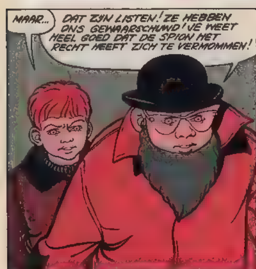

DE SCHARLAKEN

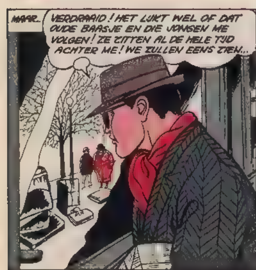

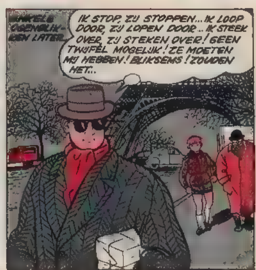

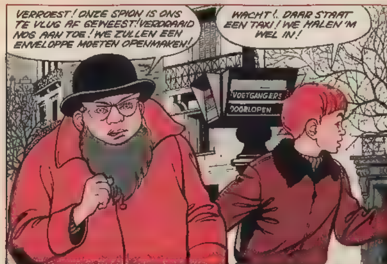

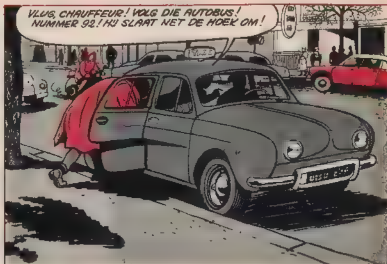
WOLVEN

De Beverpatrouille

A. en M. Tacq

Tapir en Vlieg vormen een ploeg in het spionnenspel. Zij bemerken een man die lijkt op de spion die zij moeten volgen.

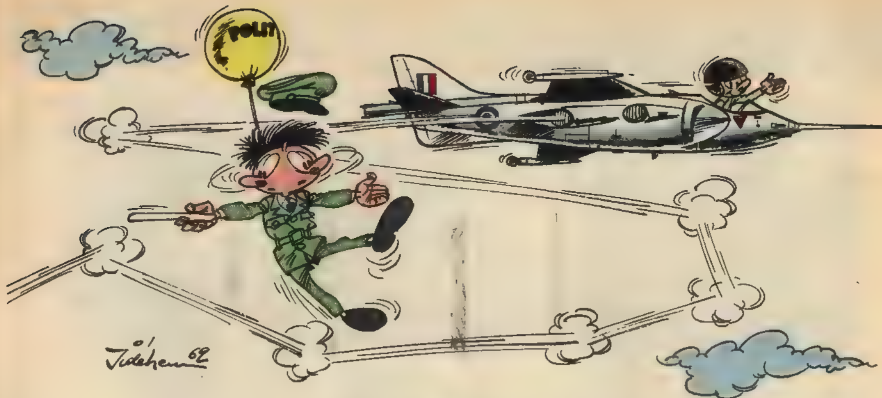

Wordt vervolgd

DE P. 1127 OF HET

Pas in 1944 verschenen de eerste snelle straalvliegtuigen in de hemel boven Europa en al dadelijk veroverden die Messerschmitts Me 262 de alleenheerschappij op de Geallieerde vliegtuigen met zuigermotoren. Deze laatste konden op hun duimpje de kentekens van die eerste « jets » en vonden al vlug de zwakke stee : enkele klassieke toestellen met zuigermotoren patrouilleerden permanent boven het vliegveld van de vijand en wachtten geduldig tot een Me 262 op de startbaan verscheen. Daar de Sturmvogel een aanloop van ruim twee kilometer nodig had om van de grond af te komen, kregen de Geallieerde vliegtuigen alle tijd om te duiken en die geduchte jagers te vernietigen terwijl ze nog over de startbaan reden. Het straalvliegtuig had amper het licht gezien of zijn voornaamste gebrek trad duidelijk aan de dag : de uitzonderlijk lange startduur, tijdens welke de jager bijzonder kwetsbaar was.

Als de Amerikanen de zak uitschudden

Dit probleem bezorgde de Amerikanen veel hoofdbrekens zodra ze hun eerste « jet » hadden gebouwd en er bestaat zo goed als geen Amerikaanse maatschappij die niet overweegt haar jager te voorzien van het verticale start- en landingssysteem (V.T.O.L.). Maar helaas, allemaal kwamen ze met een tamelijk monsterlijk toestel te voorschijn, dat niet de minste kans had ooit een operatietoestel te worden.

Onze vrienden van over de Oceaan gaven hun gedeeltelijk fiasco toe en toen besloten de Engelsen dat zij zelf zouden slagen, waar de Amerikanen hadden gefaald. Het eerst lukte het de S.C.1, in 1960, (zie Robbedoes nr. 1220), na een schuchter begin, uit een verticale vlucht in een horizontale over te gaan. Toch was hiermee het probleem nog lang niet opgelost, want de S.C.1 bleef net als zijn Amerikaanse voorgangers, zowel door zijn prestaties als door zijn aandrijvingssysteem, gewoon een experimentele V.T.O.L.

De Engelsen droomden van een jager van dit type, maar met één enkele motor, toen in 1957 een Franse ingenieur, Michel Wibault, op de proppen kwam met een straalmotor van het type Bristol BR 25 Orion, dat opgenomen was in het programma van de Onderlinge Ontwikkeling der Bewapening, en hiermee werden op slag, of zo ongeveer, alle problemen opgelost waarmee de Engelse en Amerikaanse ingenieurs al verscheidene jaren worstelden. Van hem stemt het idee van een straalmotor met regelbare straalrichting. Het veranderen van richting geschiedt door middel van een zg. straalklep. Deze opvatting van de V.T.O.L. werd bij wijze van inlichting doorgegeven aan de firma Bristol en deze besloot de kwestie terstond met financiële hulp grondig te onderzoeken. De nieuwe straalmotor, die volgens het idee van Michel Wibault werd gebouwd, kreeg de naam van BS 53 Pegasus.

Als Hawker Pegasus bereikt

De ontwerper van de beroemde Hurricane zag onmiddellijk in van wat een groot belang de Pegasus kon worden. In de loop van de zomer van 1959, toen de Bristol turbinestraalmotor nog op de proefbank stond, legde Hawker dan ook aan zijn studiebureau in Kingston een project voor voor de bouw van een V.T.O.L. gevechtstoestel, niet meer of niet minder, terwijl tot nog toe geen enkel dergelijk project verder dan het staduim van louter onderzoek was gekomen. Het ontwerp van Sir S. Camm werd aanvaard en veertien maanden later was de eerste P.1127 kant en klaar. Deze jongste vliegende vogel kon niet bepaald bogen op een fraaie lijn, maar tal van verzachtende omstandigheden pleitten voor de firma uit Kingston aan de Theems : de straalmotor B.S. 53 met zijn vier straaluitlaten, voorzien van verstelbare ribben, bleef ondanks zijn eenvoudige bestuurbaarheid tot een grote sta-in-de-weg en nam meer dan de helft van de vliegtuigromp in beslag, wat zeker niet het onderbrengen van de brandstoftanks vergemakkelijkte. Om dit ongerief te verhelpen, loste de schroefturbine van Bristol een der ernstige problemen op die er voor de D.C.1 waren gerezen : alvorens een straalmotor kan starten moet hij althans een korte tijd warm kunnen worden. En daar, zoals bij de Rolls-Royce RB 108, de straalmotoren uitsluitend naar omlaag waren gericht, werd de temperatuur snel ondragelijk, zowel voor de platen, waarvan de voegen smolten, als voor de banden die zonder ophouden sprongen, behalve als de startbaan van een speciaal soort staal was. De P 1127 kan rustig zijn straalmotoren in horizontale stand heet laten worden en ze op het allerlaatste ogenblik naar beneden richten, waardoor de baan zo kort mogelijk aan de grootste warmte wordt blootgesteld. Daardoor slaat de S.C.1 maar een pover figuur naast het toestel van Hawker, maar toch heeft de S.C.1 zijn concurrent een cadeautje gegeven : de uitlaten in de staart, de neus en de vleugeltippen, die ertoe bijdragen het stampen en slingeren te verminderen bij het overgaan uit de horizontale in de verticale vlucht en omgekeerd. Het onderstel heeft ook iets bijzonders, doordat het helemaal in de romp is opgenomen. Een wiel is naar klassieke trant in de neus aange-

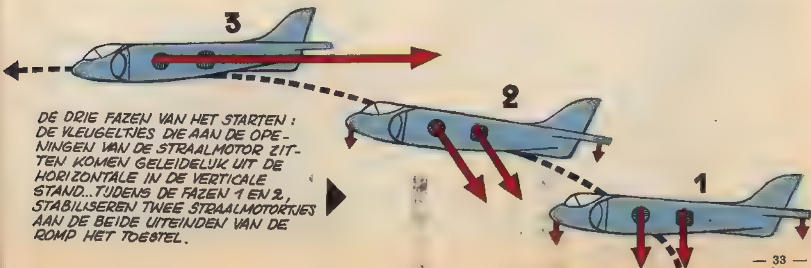
« ALL DIRECTIONS » VLIEGTUIG

bracht en een ander paar zit vlak onder de uitlaatpijpen en aanmerkelijk hoger ten opzichte van de voorband. Twee andere, veel kleinere wielen zitten aan de uiteinden van de vleugels en hun respectieve steun kan bij horizontale vluchten samenvallen met het vleugelprofiel, teneinde de luchtweerstand te verlagen.

Wie mag ik aandienen ?

Zo luidde in 1960 de gebruikelijke vraag van een bode van de Firma Kingston aan enkele buitenlandse afgevaardigden. Het antwoord bestond uit vier letters, die echter hun gewicht aan goud waard waren : de N.A.T.O. Als deze organisatie, waarvan om zo te zeggen het welslagen of het fiasco van een militair toestel kan afhangen, een bezoek bracht aan Sir S. Camm, dan was dat stellig niet een beleefdheidsbezoek. De Westelijke Geallieerden zoeken namelijk een jachtvliegtuig dat in een betrekkelijk nabije toekomst de Fiat G.91 kan vervangen, dit tactische steunvliegtuig, dat tegenwoordig door verscheidene Europese landen wordt gebruikt. De gestelde eisen waren uitzonderlijk streng : de aan- en uitloopafstand bij het starten en landen moesten tot het minimum worden beperkt en bovendien moest de snelheid bij horizontale vluchten hoger zijn dan die van het geluid. De N.A.T.O. hapte tegenover de ingenieurs van Hawker niet dadelijk toe, maar bleek toch bereid bij te dragen in de bouwkosten van verschillende proefmodellen. Het eerste prototype diende uitsluitend tot het nemen van proeven met verticaal starten en landen, aanvankelijk met het toestel opgehangen aan een speciaal portaal, later zonder enige andere hulp dan de straalmotor. De tweede P 1127 werd uitsluitend gebruikt voor horizontale vluchten met hoge snelheid. Een ongeluk tengevolge van een constructiefout zou in november 1961 aan zijn korte bestaan een einde maken. Nummer drie van de reeks nadert op het ogenblik zijn voltooiing en moet eerdaags de door zijn voorganger stopgezette proeven overdoen. Drie andere proefmodellen moeten nog op stapel worden gezet op verzoek van het Britse Luchtvaartdepartement en onder het belangstellend oog van diverse luchtwapens, waaronder dat van de U.S.A. en Frankrijk. Zeker, er gaat nog wel een tijd overheen voor Europa zijn eerste V.T.O.L. jachtvliegtuig in gebruik zal nemen. Er moeten immers nog grote vorderingen worden gemaakt, onder meer op het stuk van prestaties (de geluidsbarrière is nog niet doorbroken) en van levensduur (welke bij de BS 59 nog uiterst beperkt is). Aanzienlijke verbeteringen zijn er op dit gebied echter al tot stand gekomen. Maar aangezien alles wat rechtstreeks verbandt houdt met de turbinestraalmotor nog « top secret » is, krijgen we de inlichtingen maar druppelsgewijs binnen en kunnen we niet precies beoordelen welke vorderingen er sinds 1959 zijn gemaakt. Misschien beschikken we binnenkort wel over nadere bijzonderheden, maar in elk geval mogen we nu al tot de slotsom komen dat de P. 1127 in de wereldvliegtuigbouw op de voorgrond staat, aangezien geen enkele mededinger op zijn eigen speciale gebied tegenover hem kan worden gezet, behalve dan op de tekenplank.

STARTER.

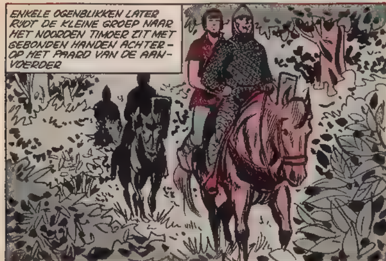
DE DRIE FAZEN VAN HET STARTEN : DE VLEUGELTJES DIE AAN DE OPENINGEN VAN DE STRAALMOTOR ZITTEN KOMEN GELEIDELIJK UIT DE HORIZONTALE IN DE VERTICALE STAND... TIJDENS DE FAZEN 1 EN 2, STABILISEREN TWEE STRAALMOTORTJES AAN DE BEIDE UITEINDEN VAN DE ROMP HET TOESTEL.

BEELDEN UIT DE WERELD-GESCHIEDENIS

DOOR SIRIUS

TIMOER IN

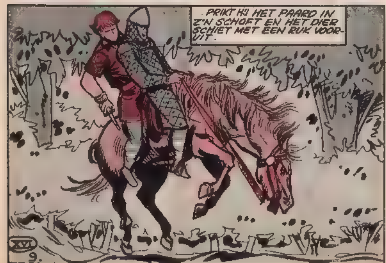

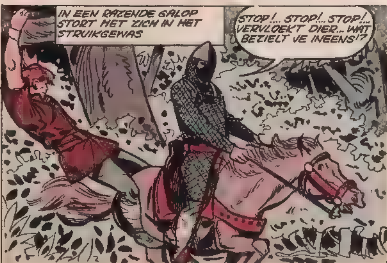

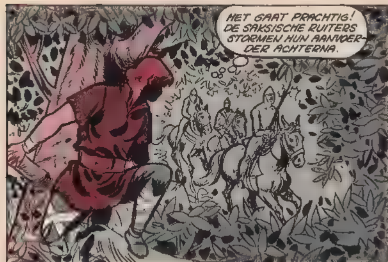

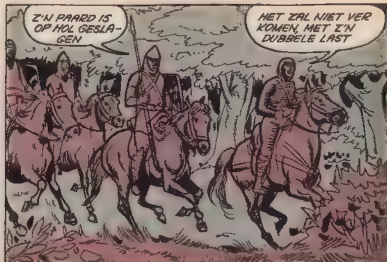

DE EED VAN HASTINGS

De Normandische patroelje is in een hinderlaag gevallen en Timoer wordt gevangen genomen.

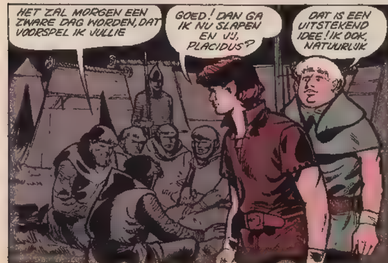

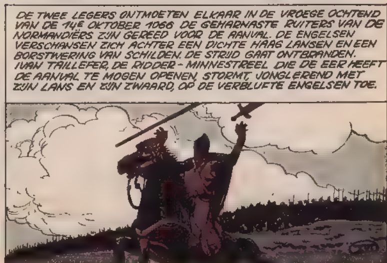

Wordt vervolgd

DE SPANNENDE VERHALEN VAN OOM WIM

STIRLING

OP 24 APRIL 1962 VLOOG DE BEROEMDE BRITSE COUREUR STIRLING MOSS VAN DE RENBAAN EN ONTKWAM TERNAUWERNOOD AAN DE DOOD. DAT WAS NIETS NIEUWS VOOR HEM. STIRLING HAD DE DOOD AL MENIGMAAL VERSCHALKT.

ZIJN VADER, EEN TANDARTS BRACHT AL ZIJN VRIJE TIJD IN INDIANAPOLIS DOOR. ZIJN MOEDER REED IN ALLE STERRITTEN MEE. STIRLING KON NIET ANDERS GEBOREN WORDEN - IN 1929 - DAN MET EEN STUURWIEL IN ZIJN BUIK!

VERSCHALKT DE DOOD

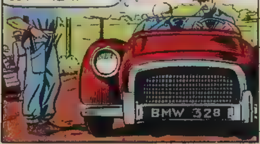

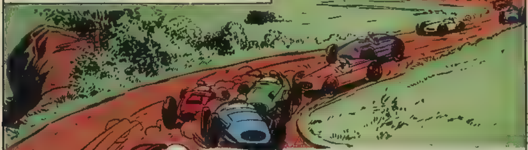

Vervolg →

DE SPANNENDE VERHALEN VAN OOM WIM

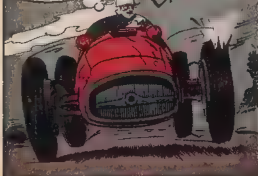
STIRLING

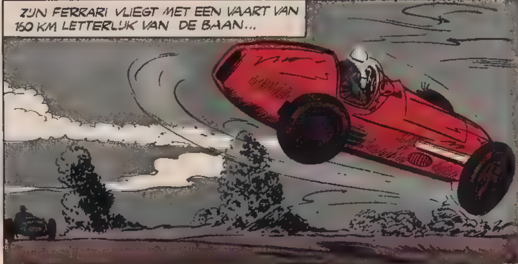

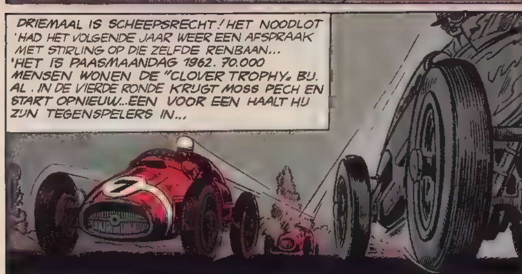

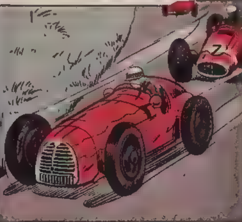

VERSCHALKT DE DOOD

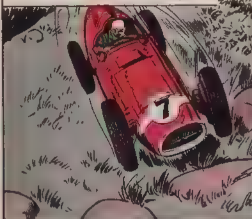

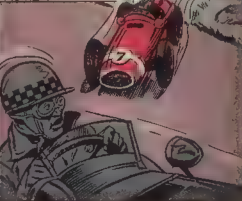

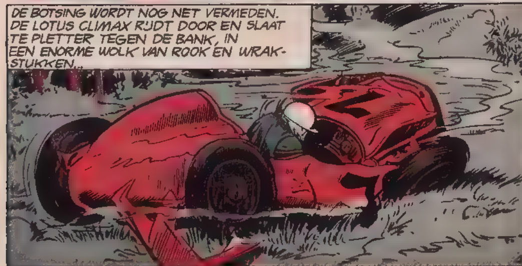

DITMAAL MOET DE GEKRAAKTE CARROSSERIE WORDEN OPENGEZAAGD OM DE LELIJK GEHAVENDE STIRLING ERUIT TE KRIJGEN. MAAR HIJ SCHIJNT OVERAL TEGEN TE KUNNEN. ZES WEKEN LATER VERLAAT HIJ VOOR 'T EERST HET ZIEKENHUIS EN ROEPT:

DE AVONTUREN VAN

2 JULI 1666 OP HET MARKTPLEIN VAN HET SCHILDPADEILAND, HET BERUCHTE NEST VAN FLIBUSTIERS EN BOEKANIERS.

ATLANTISCHE OCEAAN
SCHILDPADEILAND
VREDESPUNT
SANTIAGO
HISPANIOLA
WINDWARD PASSAGE
CARIBISCHE ZEE

DRIE EN TWINTIG DUKATEN!

DRIE EN TWINTIG DUKATEN? NEE, HEREN, EEN MAN DIE EEN ZWARE STUDIE IN DE HEELKUNDE HEEFT GEDAAN IN PARIJS IS MEER WAARD. HIJ ZAL EEN GOEDE SCHEEPSDOKTER ZIJN!

HIER HEEFT U UW NEGER, KAPITEIN, VOOR 35 DUKATEN EEN SPOTKOOPJE!

DERTIG DUKATEN!

DERTIG DUKATEN! VOOR MENEER DE LA VIE BIEDT NIEMAND MEER?

NEE! LAAT JE CHIRURG AAN MENEER DE LA VIE EN LAAT ONS LIEVER NOG WAT ANDERE NEGERS ZIEN...

ZO KOMT HET DAT ALEXANDER EXQUELIN, STUDENT IN DE MEDICIJNEN, AANGEMONSTERD OP EEN SCHIP VAN DE WEST-INDISCHE COMPAGNIE, OP EEN DAG ALS SLAAF WERD VERKOCHT. MENEER DE LA VIE BLEEK HELAAS GEEN GEMAKKELIJKE MEESTER.

WAT? DURF JIJ ME TEGENSPREKEN? DAAR!

IK KOM OP TEGEN DIE SLECHTE BEHANDELING

ZO, KOM JE DAARTEGEN OP? WEL, DAN ZAL IK JE EENS MORES LEREN! BRENGEN JULLIE HEM WEG! GEEF HEM MET DE ZWEEP EN STOP HEM IN DE KERKER!

KORT DAARNA...

DIE JONGE CHIRURG IS DEKSELS WEERSPANNIG! HIJ ZAL ME NIETS DAN LAST BEZORGEN! BEMOEI JIJ JE ERMEE, WURGER!

TOT UW ORDERS, HEER!

DE VOLGENDE MORGEN HEEL VROEG...

WIE IS DAAR? WAT WILT U?

HELAAS, MENEER, UW LEVEN!

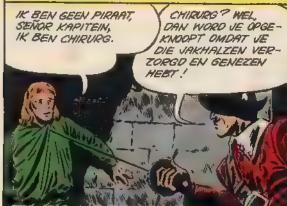
KAPITEIN MORGAN

SCENARIO: J. PORTELLE
BEWERKING: J.J. MARINE
TEKENINGEN: G. FORTON

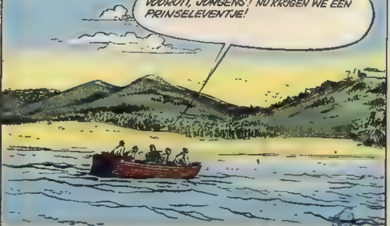

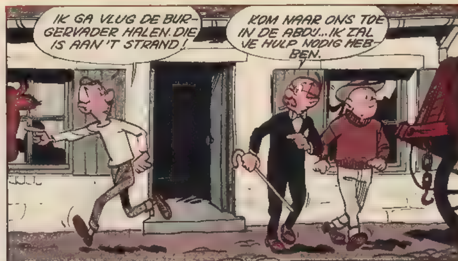
Wordt vervolgd

De Rode Paters

door

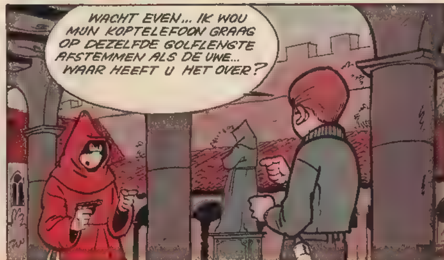

EEN ENQUETE VAN **GUUS SLIM**

Inspecteur Spek is in het dorp aangekomen en kondigt aan dat Guus Slim in levensgevaar verkeert.

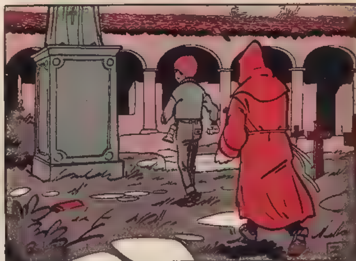

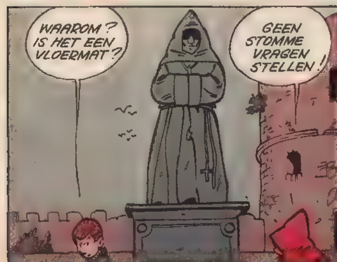

Wordt vervolgd

DE GEMS

Over de gems, dit sierlijke dier, dat zo meesterlijk rotsen kan beklimmen en de enige antilope is in Midden- en West-Europa, heeft een jager uit de Beierse Alpen me lang geleden een treurig verhaal verteld, waarvan ik nu echter begin te betwijfelen of het wel met de waarheid overeenstemt. Toch lijkt mijn zegsman me eerlijk en zijn ervaring met het leven in de bergen is groot. Maar luister liever eerst :

Toen mijn zegsman in de herfst plakzak van de jacht terugkeerde en in het dichte kreupelhout op een hem onbekende berghelling was gedrongen, kwam hij eensklaps vlak tegenover een lang dierenlichaam te staan, dat tussen hemel en aarde scheen te zweven en bijna onmerkbaar in het zwakke avondwindje wiegelde. In de reeds tamelijk vergevorderde schemering van die late octoberdag, deed die verschijning hem ietwat spookachtig aan. Weldra begreep hij echter wat er gebeurd was : een dode gems, die met haar gekromde horens was blijven haken aan de takken van een den, versperde hem de weg ! Oude bergbewoners legden hem later uit wat een vreselijke dood het dier gestorven was. Het zou in de woeste achtervolgingen die de bronst voorafgaan, in de diepte zijn gegleden, van de ene steile rotskant op de andere getuimeld zijn, zonder ergens meer vaste voet te kunnen krijgen en tenslotte met haar horens zijn blijven haken aan de dennetakken. Maar zij kon zich niet meer vrijmaken. Zo was de arme gems langzaam en alleen omgekomen, als slachtoffer van de honger en van een houding waarin de bloedsomloop van lieverlee verlamd werd.

De gevaren van het gebergte maken, zoals je ziet, het leven van een gems tot een lange reeks gevaarlijke beproevingen. In de zomer ontplooien hele roedels gemzen (van tien tot vijftig stuks) hun talent van bergbeklimmer en springer tot op 2.300 meter hoogte, maar toch nog op een lager peil van hun buren, de steenbokken, met wie ze geen omgang hebben en ook nooit vechten. Zodra de herfst in het land is, dus tegen october, en tot aan de winter, leveren de « bokken » hevige gevechten die in alle opzichten te vergelijken zijn met die van de herten. Zodra de eerste sneeuw valt, zakken de troepen af naar de naaldwouden. In deze tijd eet de gems niets anders meer dan bast, mos en takjes, een schrille tegenstelling tot de rijke maaltijden 's zomers in vette weiden. In het voorjaar worden van mei af, veilig beschut in het struikgewas, een of twee kalfjes geboren, ver van de roedel volwassen dieren. Ze zijn al heel vroeg in staat om met hun moeder naar de toppen te gaan, nadat ze zich bij de stam hebben aangesloten.

Kenmerken van de gems

Lengte : tot 1,20 m. Hoogte : 75 cm. Gewicht : bok : 45 kg, geit : 35 kg.

De kleur wisselt van lichtgrijs in de zomer tot donkergrijs 's winters. Een heel donkere streep loopt van de bovenkant van de staart tot het puntje van de kop. De bijzonder ruige rugharen dienen vaak als versiering voor Tyrolerhoedjes, net als het haar van de bever of de das. De gems leeft in gemeenschap. Alleen oudere bokken verkiezen de eenzaamheid, evenals de wijfjes, als ze op het punt staan jongen te werpen en een onderdak voor hun kroost zoeken.

De arend, de jager, lawines, de gevaren van tochten op de vaak loodrecht neerdalende toppen brengen het bestaan van de gems in gevaar, evenals trouwens de felle kou van de Alpenwinter. Het gehoor en de reukzin van de gems zijn uitmuntend, maar het gezichtsvermogen schijnt nogal te wensen over te laten. Beide geslachten dragen horens en deinzen er niet voor terug hun « kalfjes » tegen de adelaar te verdedigen.

De gems woont in de Pyreneeën, de Alpen en de Karpaten, Asturië, de Balkan, de Apennijnen, de Abruzzen en de Kaukasus.

SCHENK aan VADER en MOEDER
hun mooiste nieuwjaarsgeschenk

Neem deel aan de
GROTE WEDSTRIJD **voor de schoonste nieuwjaarsbrief,** bestemd voor uw ouders.
Zend uw brief voor **15 december te middernacht** in aan LA VACHE QUI RIT -
Previnairestraat 58, Brussel 7, onder bijvoeging van **5 deksels van LA VACHE QUI RIT dozen.**
***100 Prachtige prijzen voor Vader en Moeder zullen de beste briefschrijvers of schrijfsters belonen.**
(50 Prijzen voor de vlaamse brieven en 50 voor de franse brieven)
Voorbeelden : electrische scheerapparaten, -wafelijzers, polshorloges, vulpennen, enz.

Reglement

1) Een bijzondere jury zal worden belast met de uiteindelijke rangschikking van de deelnemers.
2) Iedere brief zal worden gerangschikt rekening houdend met de **ouderdom** en het **schooljaar** van degene die hem geschreven heeft.
3) Iedere deelnemer verbindt zich het reglement van deze wedstrijd te aanvaarden.
* Geef uw **ouderdom** en **schooljaar** bovenaan uw brief op.

LA VACHE QUI RIT

Dit is "Creme de Gruyere"

KLEINE PAARDJES VOOR KLEINE

EEN VEERTIENJARIGE TWEELING LEIDT ZWEDENS EERSTE PONYRIJSCHOOL !

Ingemar Hamilton is een vroegere leerlinge die nu haar « leraren » helpt bij hun moeilijke taak. Hier onderricht zij de nieuwe leerlingen.

Hun dag begint 's morgens om 5 uur, als ze twee uur in de stal moeten werken om het toilet van hun pony's te verzorgen. Daarna moeten ze zich klaarmaken voor school, want dat hebben hun ouders als eis gesteld : hun schoolwerk mag er niet onder lijden en als dat toch gebeurt... komt er een abrupt eind aan hun loopbaan als rijschoolhouders ! De twee broers, Lave en Johan Ohlsson uit Hammarshus bij Kristianstad in Zuid-Zweden, weten heel goed dat dit geen loos dreigement is, maar ze trekken zich er toch niet veel van aan, omdat ze op school tot de beste leerlingen behoren. Hun leraren zijn vol lof over hen, ze behalen goede resultaten en ze hoeven dus niet bang te zijn dat ze zich de toorn van hun vader op de hals zullen halen.

Maar die vader heeft het ook wel verdiend dat zijn zonen hun beste beentje voorzetten, want hij heeft hen geholpen de eerste pony-rijschool van Zweden op te richten. Zodoende kunnen Lave en Johan nu prat gaan op de titel « directeur », want hun rijschool is wettelijk erkend en ze mogen rij- en dressuurles geven aan jongens en meisjes van 7 tot 12 jaar. Toen de tweeling tien jaar was, nu vier jaar geleden, kocht hun vader een stoeterij en in die vier jaar hebben de twee knapen zich tot echte paardekenners ontwikkeld.

Ze hebben 12 pony's onder hun hoede, waarvan de kleinste, Barbara, slechts 75 kilo weegt. Daar iedere pony ongeveer 1.500 kronen (1 kroon is ± 10 frank of 70 cent) kost, is hen een klein vermogen toevertrouwd.

De pony's zijn nog niet van de tweeling, maar de jongens hopen wel dat ze met hun rijschool voldoende zullen verdienen om de dieren tezijnertijd van hun ouders te kunnen overnemen. En omdat een pony ongeveer 40 jaar oud wordt en per dag niet veel meer dan 1 kroon opeet, hopen de jongens dat hun eigen pony-stoeterij binnen afzienbare tijd werkelijkheid zal worden.

Gevonden voorwerpen

(Oplossingen van blz. 7)

1. — 1 - b 2 - d 3 - a 4 - c.
2. — 1 - b 2 - a 3 - d 4 - c.
3. — 1 - a 2 - d 3 - c 4 - b.
4. — 1) Buiten mijn eer. - 2) Mijn dag. - 3) Eurydice. - 4) De kluts.

PRACHTIGE LOOPBAAN IN DE NIJVERHEID

OF DE ELECTRONIKA - TELEVISIE - RADIO

door een vorming die al de practische oefeningen bevat met volledig materieel, voor de montage bij U thuis van apparaten die uw eigendom blijven of kosteloze stage in de laboratoria van de School

EN DOOR DE CURSUSSEN PER BRIEFWISSELING

van het belangrijkste

Centrum van Technisch Onderwijs

Revolutionaire methode gebreveteerd. ELEKTRICITEIT - AUTOMATIE - OPENBARE WERKEN - BETON - METAALKONSTRUKTIES - AUTOMOBIEL - DIESEL - VLIEGWEZEN - VERWARMING EN VENTILATIE - SCHEIKUNDE - SPOORWEG - PETROLEUM - KOELING, enz.

Diploma's einde studies.

CENTRALE JURY

Voorbereiding tot officiële diploma's : Techn. Ingenieur - Burgerl. Ingenieur. De volledigste en goedkoopste programma's. Vraag de gratis brochure nr. 48 aan de

Middelbare en Hogere Technische School

Huart Hamoirlaan 22, Brussel 3

UW TOEKOMST HANGT ERVAN AF.

als JUMBO meespeelt wordt het gezellig!

Alfred Hitchcock presenteert WHY, het spannende, mysterieuze detective spel, met spoken, verdwenen personen, omkoperij, jalouzie en chantage. Aan u de taak het raadsel op te lossen. Hitchcock dagelijks in uw huiskamer!

Vanaf 12 jaar — **Prijs frs. 140.-**

In alle goede speelgoedzaken verkrijgbaar.

Aan Hausemann & Hötte N.V. Uitgevers en fabrikanten van JUMBO Spelen, Kromboomssloot 53-61, Amsterdam Ned. Zend mij omgaand gratis uw uitgave „Jumbo-spellenfolder."

Naam: ....

Adres: ....

Woonplaats: ....

R1

MENSJES

De directeuren van de pony-rijschool : de veertienjarige tweeling Lave en Johan Ohlsson.

Tot zo lang zijn Lave en Johan gewoon directeuren en bekleedt vader Ohlsson de functie van een president-directeur die voorzichtig een oogje in het zeil houdt.

De familie Ohlsson bewoont het kasteel Hammarshus en omdat er uit heel het land ponyliefhebbers naar Hammarshus willen komen, zijn er in het slot slaapplaatsen gemaakt voor 15 jongens of meisjes die hier een paar dagen of weken willen blijven. Ze kunnen zich dan met hart en ziel wijden aan de verzorging en de dressuur van de pony's. En als ze braaf zijn en ook van paarden houden, mogen ze eveneens in de stal van de grote paarden helpen : de dieren schuieren, hoeven schoonmaken, zadels poetsen, hooi en gras binnenrijden, enz., enz.

Natuurlijk ligt het topseizoen van de ponyrijschool in de zomervacantie, maar ook in de andere vacanties zit het kasteel vol met kinderen en tijdens de weekeinden is er meestal geen plaatsje vrij. Want wie één keer in de ponyrijschool is geweest, komt net zo lang terug, tot hij... te zwaar is geworden voor de pony's.

Barbara, die hier met Johan Ohlsson een dressuurproef instudeert, is niet groter dan een St. Bernhardshond.

ABONNEMENTEN OP ROBBEDOES

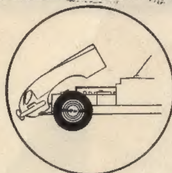
België : 1 jaar : 520 F ; 6 maanden : 260 F ; 3 maanden : 130 F.
Kongo : 1 jaar : 560 F ; 6 maanden : 280 F ; 3 maanden : 140 F.
Overige landen : 1 jaar : 570 F ; 6 maanden : 285 F ; 3 maanden : 143 F.
Nederland : 1 jaar : Fl 33,80 ; 6 maanden : Fl 16,90 ; 3 maanden : Fl 8,45.
Nieuw Guinea, Nederlandse Antillen, Indonesië en Suriname : 1 jaar : Fl 38 ; 6 maanden : Fl 19 ; 3 maanden : Fl 9,50.

Voor Nederland : gironummer 211714 van de Uitgeverij J. Dupuis, Laan van Meerdervoort 129, Den Haag. — Voor België : P.C.R. 3621.59 van de Uitgeverij J. Dupuis, Centrumgalerij, Blok 2, Brussel 1.

Full speed !

De nieuwe JAGUAR, type E, glijdt als een bliksemschicht over de weg.
SPOT-ON presenteert je de coupé-versie van die beroemde Engelse wagen. Met vering, stuur, zetels, ruiten en een openslaande motorkap die de fijn gedetailleerde motor toont.

Te koop bij alle aangenomen dealers

Tri-ang

WELK EEN VOLDOENING...

met de schrijfboeken **DE SCHOLIER**

Ze zijn enig !

- Dank zij hun hoogstaande papierkwaliteit, bezorgen ze U een vreugde om te schrijven.
- Hun omslag, in vierkleurendruk, doet U nieuwe horizonten ontdekken.
- Ze bevatten bovendien nog een vloeipapier.

Vraag ze aan Uw gewone papierhandelaar.

a virginal product

EEN AVONTUUR VAN ROBBEDOES EN KWABBERNOOT DOOR Roba EN Franquin

ROBBEDOES EN DE MINIATUURTJES

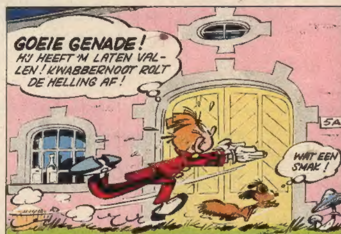
KORTE INHOUD : Kwabbernoot is niet groter dan een latexpoppetje en de Marsupilami wil met hem spelen...

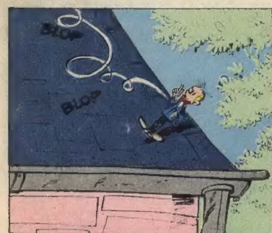

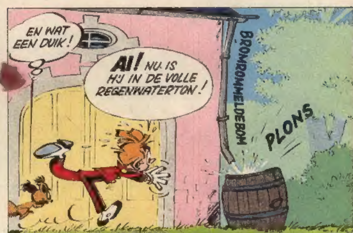

Wordt vervolgd

UITGEVERIJ J. DUPUIS, Zonen en Co. - Den Haag, Laan van Meerdervoort, 129
Brussel 1, Centrumgalerij, Blok 2